

IR-XIV.432.3.182.2022

Kielce, dnia 24.08.2022 r.

DECYZJA nr 185 / 22

Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

z dnia 24 sierpnia 2022 r.

podjęta w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 2) Renata Janik - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 3) Marek Bogusławski - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 4) Tomasz Jamka - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- 5) Marek Jońca - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie art. 60 pkt 6, art. 61 ust.1 pkt 2 lit. a, art. 67 ust.1 oraz art. 207 ust.1 pkt 2 i art. 207 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 6 i art. 9 ust.1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547),

w sprawie wszczętej z urzędu w przedmiocie:

określenia ... , przypadającej do zwrotu kwoty dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW.03.02.00-26-..., terminu od którego nalicza się odsetki oraz sposobu zwrotu środków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu: 24 sierpnia 2022 r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

orzeka:

- 1) określa ... , przypadającą do zwrotu kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwanego dalej „EFRR”) w łącznej wysokości: **704 000,00 zł (słownie: siedemset cztery tysiące złotych, 00/100)** z tytułu zwrotu dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr RPSW.03.02.00-26-... o dofinansowanie Projektu nr RPSW.03.02.00-... wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;
- 2) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych nalicza się od kwoty przekazanej z EFRR we wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... w wysokości: 690 000,00 zł (słownie: sześćset dziewięćdziesiąt tysięcy złotych, 00/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR **tj. od dnia 19.05.2020 r.**, aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
- 3) określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych nalicza się od kwoty przekazanej z EFRR we wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... w wysokości: 14 000,00 zł (słownie: czternaście tysięcy złotych, 00/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR **tj. od dnia 04.03.2021 r.**, aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta);
- 4) określa, że zwrot następuje poprzez dokonanie przez ... wpłaty należności o której mowa w pkt 1, wraz z odsetkami, o których mowa w pkt 2 i 3, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, wskazany w uzasadnieniu decyzji.

UZASADNIENIE

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwana dalej „Instytucją Zarządzającą”, ogłosił w dniu 1 września 2017 r. jednoetapowy konkurs zamknięty nr RPSW.03.02.00-IZ.00-26-158/17 naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania 3.2 pn. „Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w przedsiębiorstwach” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. W ramach przedmiotowego konkursu zamkniętego wsparciem zostały objęte projekty dotyczące poprawy efektywności energetycznej (z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii tj. OZE wykorzystywanej na potrzeby własne) mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, mające na celu zmniejszenie zużycia i strat wody, energii elektrycznej, energii cieplnej, polegające na:

- 1) głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej budynków w przedsiębiorstwach, w tym wymiana lub modernizacja źródła energii, mająca na celu zwiększenie efektywności energetycznej poprzez zmniejszenie strat ciepła oraz zmniejszenie zużycia energii elektrycznej z ewentualnym uwzględnieniem OZE,
- 2) zastosowaniu energooszczędnych (energia elektryczna, ciepło, chłód, woda) technologii produkcji i użytkowania energii.

Ponadto, wśród ww. projektów wsparcie mogły uzyskać również przedsięwzięcia polegające na wykorzystaniu surowców wtórnych w procesie produkcyjnym, w wyniku czego podniesiona zostanie efektywność energetyczna i kosztowa przemysłu i usług w regionie (zgodnie z postulatami zawartymi w założeniach Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki). W ramach ww. konkursu preferowane były projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty z zakresu modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie kwalifikowały się do dofinansowania. W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, że szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.03.02.00-IZ.00-26-158/17, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl. Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do Uchwały nr 2950/17 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r., stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym. Przed sporządzeniem

wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z zasadami zawartymi w ww. regulaminie oraz załączonych do tego regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.:

- „wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020”,
- „kryteria merytoryczne dla Działania 3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w przedsiębiorstwach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- „wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „RPOWŚ 2014-2020”) we wzorze umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 1303/2013”.

W zamieszczonym na ww. stronie internetowej Instytucji Zarządzającej wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 i 5 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych,

obowiązujących w ramach realizacji RPOWŚ 2014-2020, w tym „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

Następnie, w § 1 ust. 8 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję „projektu”, zgodnie z którą należy przez to rozumieć przedsięwzięcie szczegółowo określone we wniosku o dofinansowanie, zgłoszone do objęcia lub objęte współfinansowaniem UE, realizowane w ramach danej osi priorytetowej programu operacyjnego, zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, będące przedmiotem niniejszej Umowy.”

W treści § 1 ust. 10 wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano definicję wydatków kwalifikowalnych rozumianych jako wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy, oraz zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Następnie, w § 1 ust. 36 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję zakończenia realizacji projektu, zgodnie z którą: „*Zakończeniu realizacji*” – *należy przez to rozumieć sytuację, w której spełnione są dwa kryteria kumulatywnie:*

- a) wszystkie działania związane z realizacją Projektu zostały faktycznie wykonane (żadna dalsza czynność nie jest wymagana do zakończenia Projektu),*
- b) wszystkie wydatki założone w Projekcie zostały poniesione przez Beneficjenta/Partnera (żadne dalsze płatności nie będą już ponoszone).”*

Jednocześnie w § 1 ust. 40 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję pojęcia nieprawidłowości, a w treści § 1 ust. 41 wzoru tejże umowy wskazano, że przez pojęcie korekty finansowej należy rozumieć zgodnie z art. 2 pkt 12 ustawy wdrożeniowej, kwotę, o jaką pomniejsza się współfinansowanie UE dla Projektu w związku z nieprawidłowością indywidualną.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 2 wzoru umowy o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązany był do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

Następnie w § 3 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

W treści § 5 wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono okres realizacji projektu tj. „*Okres realizacji Projektu, który stanowi jednocześnie okres kwalifikowalności wydatków w ramach Projektu ustala się na:*

- 1) *rozpoczęcie realizacji: ..... r.,*
- 2) *zakończenie realizacji: ..... r.”*

Następnie, w § 7 ust.1 i 2 wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano, że Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu, a w przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu.

W treści § 8 ust.16 wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano, że wniosek o płatność końcową należy złożyć do dnia zakończenia realizacji Projektu.

W dalszej części wzoru umowy o dofinansowanie wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek

Beneficjenta do dnia zwrotu tych środków”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Ponadto, każdy wnioskodawca zgodnie z ww. regulaminem konkursu zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, opracowanym przez Ministra Rozwoju i Finansów i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl (wersja obowiązująca dla konkursu: z dnia 19 lipca 2017 r.), w którym w podrozdziale 6.2 pkt 3 lit. e) i j) wskazano, że:
„Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki: ...

e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie, ...

j) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych,

w tym zaliczek dla wykonawców, z zastrzeżeniem pkt 4 podrozdziału 6.4.”

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpił ..., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: ... z ówczesną siedzibą: ... , składając w dniu ... 2017 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „...” na wnioskowaną kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości: ... zł.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt IV-Charakterystyka projektu Beneficjent wskazał, że w ramach realizacji projektu wykonane zostaną roboty polegające na zakupie i montażu pompy ciepła wraz z niezbędnym osprzętem oraz systemem odzysku ciepła, zakupie instalacji fotowoltaiki, perlatorów, prace termomodernizacyjne oraz wymiana stolarki drzwiowej i oświetlenia wewnętrznego. Następnie, Beneficjent we wniosku o dofinansowanie wskazał, że cel planowanego do realizacji projektu wpisuje się w cele szczegółowe Działania 3.2 RPOWŚ 2014-2020, ponieważ w jego wyniku ma być osiągnięta zwiększona efektywność energetyczna prowadzonego przedsiębiorstwa tj. w efekcie do procesu produkcyjnego pozyskiwana będzie mniejsza ilość energii z sieci energetycznej, a więcej z odnawialnych źródeł energii. Ponadto, w wyniku realizacji projektu założono minimalizację emisji CO₂ do atmosfery, zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną z sieci oraz poprawę efektywności energetycznej budynku.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie Beneficjent wskazał, że planowane zadanie dotyczące zakupu ww. środków trwałych będzie realizowane samodzielnie. Jednocześnie w ramach realizacji projektu Beneficjent założył we wniosku o dofinansowanie zadanie dotyczące robót budowlanych w formie docieplenia stropu, a koszty związane z tym zadaniem zostały ujęte jako wydatki niekwalifikowalne do dofinansowania ze środków EFRR. Realizacja projektu we wniosku o dofinansowanie złożonym na ww. konkurs została zaplanowana w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt XIV-Wskaźniki Beneficjent ujął następujące wskaźniki rezultatu, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji Projektu:

1. „Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 2 466,13 GJ/rok,
2. „Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 207,75 MWh/rok,
3. „Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 2 544,75 GJ/rok,
4. „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWe] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 0,20 MWe,
5. „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 0,19 MWt.

Następnie, w pkt XVI-Oświadczenia wnioskodawcy Beneficjent zawarł następujące oświadczenia:

1. „Oświadczam, iż zapoznałem się z Regulaminem konkursu i akceptuję jego postanowienia w zakresie warunków i zasad ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020.”,
2. „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuję się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.”,

3. „Oświadczam, że posiadam (będę posiadał) środki finansowe na zabezpieczenie wkładu własnego do niniejszego projektu.”

W dokumencie pn. „Studium wykonalności dla projektu pt. ...”, zwanym dalej „Studium wykonalności”, stanowiącym załącznik nr 1 do wniosku o dofinansowanie czyli część dokumentacji konkursowej, Beneficjent wskazał, że w ramach planowanej inwestycji w zakresie rzeczowym dokona zakupu pompy ciepła wraz z osprzętem i dokona również jej montażu i instalacji wraz z stosownymi odwiertami. Planowana do zakupu pompa ciepła o typie „...” miała posiadać dużą moc z przeznaczeniem do instalacji w dużych obiektach i być wyposażona w nowoczesną jednostkę sterującą pozwalającą na dostosowanie ogrzewania, chłodzenia i ogrzewania ciepłej wody użytkowej w zależności od temperatury zewnętrznej otoczenia i żądanej temperatury w pomieszczeniach użytkowych. Dodatkowo, w Studium wykonalności Beneficjent wskazał, że w celu montażu pompy ciepła wykonane zostanie 57 odwiertów o głębokości 99 metrów, które następnie napełnione zostaną glikolem, wykonane zostanie orurowanie, studnie zbiorcze z rotametrami, studnia zbiorcza łącząca wraz z betonowaniem odwiertów, próbą ciśnieniową i wprowadzeniem rur do pomieszczeń kotłowni. Następnie, w Studium wykonalności Beneficjent wskazał, że w ramach planowanej inwestycji w zakresie rzeczowym dokona zakupu i montażu na dachu ... instalacji fotowoltaicznej, w skład której wchodzić będzie: moduł fotowoltaiczny, inwerter sieciowy w liczbie 5 szt. (moc inwerterów ... kW DC/AC), skrzynka z zabezpieczeniami AC i DC (moc systemu DC ... kW), okablowanie, system montażowy, konektory, panele w liczbie 740 szt. Powierzchnia zaplanowana pod ww. instalację fotowoltaiczną miała zajmować ... m², a produkcja energii miała wynosić ... kWh/rok. Beneficjent w Studium wykonalności w zakresie ww. instalacji fotowoltaicznej wskazał, że stanowić będzie ona dodatkowe źródło energii, a ogniwa fotowoltaiczne w całości pokryją zapotrzebowanie na energię na potrzeby centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz oświetlenia. Pozostała część energii elektrycznej, zgodnie z założeniami Studium wykonalności, wytworzonej w ogniwach fotowoltaicznych miała pokrywać energię elektryczną na procesy technologiczne.

Pozostałe zadania w ramach planowanej inwestycji w zakresie rzeczowym takie jak: zakup perlatorów, wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne, zakup i montaż indywidualnego licznika ciepła, prace termomodernizacyjne w zakresie docieplenia stropu i zakupu wraz z montażem stolarki drzwiowej zostały wskazane jako wydatki niekwalifikowalne w ramach dofinansowania ze środków EFRR.

Dodatkowo, w Studium wykonalności w Rozdziale 1.6 pn. „Źródła finansowania projektu” Beneficjent wskazał, że deklaruje wniesienie środków własnych na realizację projektu w wysokości ... zł, nie pochodzących z kredytów bankowych czy pożyczek i stanowiących ...% całkowitej wartości inwestycji.

Następnie w Studium wykonalności w Rozdziale 2 pn. „Definicja celów projektu” Beneficjent wskazał, że głównym celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach ..., a do realizacji tego celu przyczynić miały się następujące zadania:

- a) zakup, montaż i instalacja pomp ciepła wraz z odwiertami, nagrzewnicami, grzejnikami, systemem odzysku ciepła produkcyjnego,
- b) zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej,
- c) zakup perlatorów,
- d) docieplenie poddasza ...,
- e) wymiana stolarki drzwiowej istniejącej kotłowni,
- f) wymiana oświetlenia wewnętrznego.

W Studium wykonalności Beneficjent wskazał również, że efektem realizacji projektu będzie zwiększenie efektywności energetycznej w prowadzonym przedsiębiorstwie poprzez oszczędność energii elektrycznej, redukcję emisji CO₂ do atmosfery, oszczędność wody, całkowite wyeliminowanie kosztów energii elektrycznej na ogrzewanie c.o. i oświetlenie. Beneficjent wskazał również, że realizacja projektu pozwoli osiągnąć większe oszczędności z tytułu kosztów zakupu energii elektrycznej oraz wody i biopaliwa, a zaoszczędzone w ten sposób środki zostaną przeznaczone na nowe inwestycje w firmie.

Do wniosku o dofinansowanie został załączony dokument pn. „Oświadczenie o zabezpieczeniu środków na realizację inwestycji”, stanowiący załącznik nr 13 do wniosku o dofinansowanie, w którym Beneficjent wskazał, że zabezpieczył środki finansowe w łącznej kwocie: ... zł na pokrycie kosztów wkładu własnego w projekcie oraz całości wydatków niekwalifikowalnych ujętych w projekcie. W tym miejscu zauważyć należy, że przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu Beneficjent w dniu 5 czerwca 2018 r. zaktualizował ww. oświadczenie i wskazał, że zabezpieczył na realizację projektu większe środki finansowe w wysokości ... zł na pokrycie kosztów wkładu własnego i wydatków niekwalifikowalnych ujętych w projekcie.

W wyniku przeprowadzonej przez Instytucję Zarządzającą oceny merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „projektem”, na podstawie Uchwały nr 4072/18 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 4 lipca 2018 r. został zakwalifikowany do wsparcia w ramach Działania 3.2 w kwocie dofinansowania w wysokości: ... zł, uzyskując ... punktów i ... miejsce na liście rankingowej projektów złożonych i wybranych do wsparcia w ramach przedmiotowego konkursu. Instytucja Zarządzająca zawarła w dniu ... 2018 r. z ..., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą: ... z siedzibą: ..., jako Beneficjentem tego Programu, umowę nr RPSW.03.02.00-26-... o dofinansowanie projektu nr RPSW.03.02.00-26-... pn.: „...” (zwaną dalej „umową o dofinansowanie”) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości ... zł. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W umowie o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu konkursu zamkniętego.

W związku z czym Beneficjent podpisując ww. umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie i w okresie realizacji projektu w nim wskazanym oraz w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości projektu. Jednocześnie, zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie Beneficjent został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

Do przedmiotowej umowy o dofinansowanie Beneficjent przekazał integralny załącznik tj. zaktualizowany wniosek o dofinansowanie, w którym w polu dotyczącym źródeł finansowania wydatków zagwarantował wniesienie całkowitego wkładu własnego niezbędnego do realizacji projektu w kwocie: ... zł oraz w pkt XIV-Wskaźniki ujął następujące wskaźniki rezultatu, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji Projektu:

1. „Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 2 466,13 GJ/rok,

2. „Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 21,84 MWh/rok,
3. „Spadek zużycia wody przez wsparte przedsiębiorstwa [m³/rok] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 420,48 m³/rok,
4. „Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO₂] (CI 34) - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 35,91 tony równoważnika CO₂,
5. „Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 3 513,20 GJ/rok,
6. „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 0,13 MWt.
7. „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWe] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 0,19 MWe.

Ponadto, w przedmiotowym zaktualizowanym wniosku o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione oświadczenia w zakresie m.in. świadomości praw i obowiązków wynikających z tytułu realizacji projektu oraz oświadczenie dotyczące posiadania środków finansowych na zabezpieczenie wkładu własnego na realizację projektu.

W trakcie realizacji projektu w dniu 5 marca 2020 r. Beneficjent przekazał do Instytucji Zarządzającej pismo z dnia 28 lutego 2020 r., w którym poinformował o planowanej na pierwszą połowę 2020 r. restrukturyzacji prowadzonego przedsiębiorstwa poprzez przekształcenie prowadzonej działalności gospodarczej w ... .

Następnie, w dniu 5 maja 2020 r. Beneficjent przekazał do Instytucji Zarządzającej przez system teleinformatyczny SL wniosek o płatność nr RPSW.03.02.00-26-..., w którym zawniósł o wypłatę pierwszej płatności środków dofinansowania w formie zaliczki w kwocie: 690 000,00 zł. Przedmiotowa zaliczka została Beneficjentowi wypłacona w dniu 19 maja 2020 r.

W dniu 10 września 2020 r. Beneficjent przekazał do Instytucji Zarządzającej pismo z dnia 3 września 2020 r. wraz z załącznikami, informujące o zatwierdzeniu w dniu ... 2020 r. przez Sąd ... w ... przekształcenia przedsiębiorcy: ... w ... : ... , zwaną dalej „Beneficjentem”. Instytucja Zarządzająca w związku z ww. przekształceniem w dniu 19.11.2020 r. podpisała z Beneficjentem Aneks nr RPSW.03.02.00-26-... do umowy o dofinansowanie, w którym uwzględniona została przedmiotowa zmiana formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej przez Beneficjenta.

Do przedmiotowego Aneksu przekazany został przez Beneficjenta zaktualizowany wniosek o dofinansowanie, w którym wydłużono termin zakończenia realizacji projektu do dnia 30 czerwca 2021 r., a w pkt XIII wniosku o dofinansowanie wskazano, że zarówno zadanie dotyczące zakupu instalacji fotowoltaicznej, pompy ciepła z osprzętem, perlatorów, jak i oświetlenia wewnętrznego oraz robót budowlanych w zakresie termomodernizacji obiektu realizowane będzie w okresie od dnia 1 października 2018 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.

Jednocześnie, w dniu 17 sierpnia 2020 r. Beneficjent przekazał wniosek o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... rozliczający w 100% przekazaną w dniu 19 maja 2020 r. płatność zaliczkową w kwocie 690 000,00 zł i wnioskujący o wypłatę środków refundacji w kwocie 14 000,00 zł. Przedmiotowy wniosek o płatność po przeprowadzonej weryfikacji ujętych w nim wydatków oraz kontroli w trakcie realizacji projektu przeprowadzonej na dokumentach został w dniu 22 lutego 2021 r. zatwierdzony przez Instytucję Zarządzającą, skutkiem czego w dniu 4 marca 2021 r. została wypłacona Beneficjentowi refundacja środków dofinansowania w wysokości 14 000,00 zł. W ramach przedmiotowego wniosku o płatność Beneficjent rozliczył wydatki kwalifikowalne na kwotę 1 100 000,00 zł, w tym dofinansowanie: 704 000,00 zł przeznaczone na pokrycie zaliczki na wykonanie zadania dotyczącego zakupu i montażu pompy ciepła wraz z odwiertami oraz wykonania instalacji C.O. i C.W.U (tj. ciepłej wody użytkowej) i odzysku ciepła produkcyjnego. Rozliczone wydatki kwalifikowalne stanowiły 82,35% kosztów kwalifikowalnych przyjętych we wniosku o dofinansowanie dla ww. zadania oraz stanowiły ...% wartości wydatków kwalifikowalnych dla całego projektu.

Następnie, Beneficjent wnioskiem o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... zawniósł o wypłatę kolejnej płatności zaliczkowej w kwocie: 400 000,00 zł. W przedmiotowym wniosku o płatność w pozycji pn. „Postęp rzeczowy realizacji projektu” Beneficjent wskazał, że w zakresie zadania dotyczącego robót budowlanych termomodernizacyjnych i montażu pompy ciepła z systemem odzysku ciepła oraz montażu instalacji fotowoltaicznej prace są w trakcie realizacji. Jednocześnie w ww. wniosku o płatność w pozycji pn. „Planowany przebieg realizacji” Beneficjent złożył oświadczenie: „Do czasu złożenia kolejnego wniosku o płatność Beneficjent planuje zrealizować 80% zaplanowanych w projekcie prac”. W dniu 22 lutego 2021 r. Instytucja Zarządzająca zatwierdziła przedmiotowy wniosek o płatność na kwotę wnioskowanej zaliczki do wypłaty w wysokości 400 000,00 zł, a w dniu 4 marca 2021 r. przedmiotowa zaliczka została wypłacona Beneficjentowi.

Zgodnie z § 9 umowy o dofinansowanie Beneficjent był zobowiązany do rozliczenia zaliczki w części nie mniejszej niż 85% wypłaconych transz zaliczek, w formie złożonego za pomocą systemu teleinformatycznego SL2014 wniosku o płatność w terminie 90 dni kalendarzowych od dnia przekazania ostatniej transzy zaliczki z rachunku bankowego właściwego dla płatności zaliczkowej. O powyższym fakcie i o podstawowym umownym terminie rozliczenia przekazanej zaliczki przypadającym na 1 czerwca 2021 r. Beneficjent został poinformowany pismem z dnia 12 marca 2021 r., znak: IR-XIV.432.3.182.2021 przesłanym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego SL2014.

W dniu 17 maja 2021 r. Beneficjent przekazał wniosek o płatność nr RPSW.03.02.00-26-..., który nie został zakwalifikowany jako wniosek rozliczający zaliczkę, ponieważ nie ujęto w nim żadnych dokumentów na rozliczenie wydatków w ramach projektu, a jedynie została wypełniona część tzw. sprawozdawcza wniosku o płatność dotycząca wskaźników realizacji celów projektu i informowania o postępach w realizacji projektu. W pozycji tego wniosku o płatność o charakterze wyłącznie sprawozdawczym pn. „Postęp rzeczowy realizacji projektu” Beneficjent wskazał, że w zakresie zadania dotyczącego robót budowlanych termomodernizacyjnych i montażu pompy ciepła z systemem odzysku ciepła oraz montażu instalacji fotowoltaicznej prace są w trakcie realizacji. Natomiast, w pozycji tego wniosku pn. „Planowany przebieg realizacji” Beneficjent złożył oświadczenie, że: „Do czasu złożenia kolejnego wniosku o płatność Beneficjent planuje rozliczyć otrzymaną zaliczkę (do 2 czerwca 2021 r.)”. Jednocześnie, w pozycji tego wniosku pn. „Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu” Beneficjent poinformował, że zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z pisemną prośbą o korektę jednego ze wskaźników realizacji projektu dotyczącego uzysku energii z instalacji fotowoltaicznej oraz o wydłużenie terminu zakończenia realizacji projektu.

W dniu 7 czerwca 2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo Beneficjenta z dnia 2 czerwca 2021 r., w którym zawarto wniosek o wydłużenie terminu rozliczenia płatności zaliczkowej do dnia 30 lipca 2021 r. z uwagi na treść art. 28 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 roku (Dz. U. 2021 r. poz. 986).

W odpowiedzi na ww. pismo Beneficjenta Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.3.182.2021 z dnia 4 czerwca 2021 r. poinformowała Beneficjenta, że termin zakończenia realizacji projektu, zgodnie z postanowieniami § 5 obowiązującej wersji umowy o dofinansowanie

przypada na dzień 30 czerwca 2021 r., a co za tym idzie niemożliwe jest dokonanie wydłużenia terminu rozliczenia płatności zaliczkowej wykraczające poza termin zakończenia realizacji projektu. Następnie, Instytucja Zarządzająca w piśmie z dnia 4 czerwca 2021 r. wskazała Beneficjentowi, że zgodnie z postanowieniami art. 28 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 roku (Dz. U. 2021 r. poz. 986) w celu ograniczenia negatywnych skutków COVID-19 terminy na dokonanie poszczególnych czynności, określone zgodnie z przepisami ustawy lub wynikające z przepisów ustawy wdrożeniowej, mogą zostać w niezbędnym zakresie zmienione, przesunięte albo skrócone, z inicjatywy właściwej instytucji lub na wniosek beneficjenta, przy czym ewentualna zmiana terminu dokonania danej czynności powinna nierozzerwalnie wiązać się z wystąpieniem negatywnych skutków COVID-19 na realizację danego projektu. W ramach załączonych do pisma z dnia 2 czerwca 2021 r. dokumentów Beneficjent przekazał m.in. wydruki z ZUS odzwierciedlające absencję pracowników i kadry kierowniczej, jednakże we wszystkich przypadkach, z wyłączeniem ..., okres niezdolności do pracy pracowników zakończył się z końcem stycznia 2021 r. Płatność zaliczkowa, której wydłużenia terminu rozliczenia Beneficjent wnioskował, została przekazana w dniu 4 marca 2021 r., a co za tym idzie już po zakończeniu ww. absencji pracowników Beneficjenta. W związku z czym przekazana dokumentacja nie mogła stanowić podstawy do stwierdzenia negatywnego wpływu COVID-19 na termin rozliczenia ww. płatności zaliczkowej, ponieważ absencja pracowników jak wynikało z załączonej dokumentacji miała miejsce przed wypłatą ww. zaliczki, a co za tym idzie i przed rozpoczęciem terminu rozliczenia niniejszej zaliczki. Natomiast absencja ..., jak wynikało z przekazanej dokumentacji rozpoczęła się w dniu 11 maja 2021 r. i zakończyła się w dniu 30 maja 2021 r., czyli na 2 dni przed zakończeniem umownego terminu rozliczenia ww. zaliczki, który upływał w dniu 1 czerwca 2021 r. W związku z czym, w terminie od 31 maja 2021 r. do 1 czerwca 2021 r. nie wystąpił negatywny skutek COVID-19 w zakresie nieobecności Beneficjenta, a okres ten wciąż mieścił się w terminie rozliczenia płatności zaliczkowej, przewidzianym ww. postanowieniami umowy o dofinansowanie.

Następnie, w odniesieniu do przekazanej dokumentacji odnośnie problemów w dotrzymaniu terminowej realizacji robót przez wykonawcę projektu, Instytucja Zarządzająca w piśmie z dnia 4 czerwca 2021 r. wskazała Beneficjentowi, że również nie poświadcza ona negatywnego skutku COVID-19 na realizację projektu. W niniejszej dokumentacji bowiem wskazano na problemy związane z wydaniem warunków przyłączeniowych od ..., czy wykonaniem odwiertów z uwagi na

niskie ciśnienie wody spowodowane trudnymi warunkami geologicznymi i brakiem ciągłości dostaw wody.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca nie znalazła przesłanek do stwierdzenia negatywnego skutku COVID-19, a co za tym idzie nie było podstaw do wydłużenia terminu rozliczenia ww. płatności zaliczkowej.

W związku z powyższym ostateczny termin rozliczenia ww. płatności zaliczkowej upłynął wraz z dniem 15 czerwca 2021 r., a Beneficjent w wymaganym terminie nie złożył wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę, jak również nie dokonał zwrotu należnego dofinansowania wraz z odsetkami.

W dniu 17 czerwca 2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo, w którym Beneficjent zwrócił się z prośbą o rozpatrzenie wniosku w sprawie rozłożenia na raty zwrotu nierozliczonej zaliczki tj. na 8 rat w kwocie 50 000,00 zł każda rata. Powyższą prośbę Beneficjent uzasadnił nadzwyczajnymi okolicznościami utrudniającymi dochowanie obowiązku zwrotu zaliczki jednorazowo w zakreślonym terminie. Brak możliwości jednorazowego rozliczenia zaliczki Beneficjent uargumentował faktem, że od dłuższego czasu w polskiej jak i światowej gospodarce zaistniała pandemia wirusa SARS-CoV-2, a stan tej epidemii wpłynął na znaczne pogorszenie się sytuacji finansowej Beneficjenta. Beneficjent w tym zakresie powołał się na znaczący spadek sprzedaży, dramatyczny spadek zyskowności, wzrost kosztów materiałów do produkcji, problemy z transportem materiałów przez granice skutkujące opóźnieniami w procesie produkcji, zwolnienie lekarskie ... od dnia 1 czerwca 2021 r. do dnia wnioskowania, czy konieczność zachowania ciągłości produkcji i zatrudnienia w firmie będącej ... Instytucja Zarządzająca mając na uwadze, o co Beneficjent zawnioskował, stwierdziła, że akceptuje on obowiązek zwrotu udzielonego dofinansowania wraz z należnymi odsetkami, a treść ww. wniosku Beneficjenta z dnia 15 czerwca 2021 r. korespondowała z postanowieniami art. 64 ust.1 pkt 2 lit. b u.f.p., regulującego kwestie udzielania ulg w spłacie zobowiązań o charakterze publicznoprawnym.

Instytucja Zarządzająca rozpatrując ww. pisemny wniosek Beneficjenta stwierdziła, że warunkiem zaistnienia należności polegającej na obowiązku zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowych z udziałem środków europejskich niezbędne jest skonkretyzowanie wysokości tej należności. Tymczasem w niniejszej sprawie wysokość ta na dzień wnioskowania o ulgę nie została jeszcze określona, ponieważ nie została wydana decyzja o zwrocie dofinansowania, o której mowa w art. 207 ust. 9 u.f.p. W związku z tym, że ww. wniosek

o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązania wpłynął do Instytucji Zarządzającej przed wydaniem decyzji o zwrocie środków, Instytucja Zarządzająca uznała za niezasadne prowadzenie postępowania w sprawie udzielenia ulgi przed zakończeniem postępowania administracyjnego w zakresie obowiązku zwrotu należności, które w sposób ostateczny przesądzi zakres obowiązku spoczywającego na Beneficjencie. W dniu 7 lipca 2021 r. Instytucja Zarządzająca wydała więc Postanowienie nr 125/21 w którym odmówiła wszczęcia postępowania w przedmiocie udzielenia ww. wnioskowanej ulgi w formie rozłożenia na raty płatności zwrotu nierozliczonej zaliczki wypłaconej 4 marca 2021 r. w kwocie: 400 000,00 zł.

Jednocześnie w dniu 30 czerwca 2021 r. poprzez system teleinformatyczny SL Beneficjent przekazał pismo z dnia 30 czerwca 2021 r. wnioskujące o uznanie za zrealizowanego projektu na poziomie poniesionych i rozliczonych uprzednio wydatków ogółem w kwocie: 1 353 000,00 zł, w tym wydatków kwalifikowalnych w kwocie 1 100 000,00 zł. Beneficjent poinformował, że dalsza realizacja założonego celu projektu jakim była termomodernizacja budynków ... okazała się niemożliwa z uwagi na skutek wystąpienia pandemii COVID-19. W piśmie z dnia 30 czerwca 2021 r. Beneficjent argumentował, że stan epidemii spowodował znaczne pogorszenie jego sytuacji finansowej, co w konsekwencji doprowadziło do niemożności ponoszenia wydatków, które zgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie były wydatkami niekwalifikowalnymi pokrywanymi w ramach wkładu własnego wnoszonego przez Beneficjenta do realizacji projektu. W dalszej części pisma Beneficjent poinformował o spadku obrotów, przychodów i zysków z prowadzonej działalności gospodarczej z uwagi na fakt wystąpienia epidemii COVID-19, a także na opóźnienia i wzrost kosztów produkcji z uwagi na podwyżkę cen materiałów wykorzystywanych w tej produkcji. Ponadto, Beneficjent w piśmie z dnia 30 czerwca 2021 r. wskazał na problemy związane z absencją pracowników z uwagi na epidemię COVID-19, problemy z utrzymaniem płynności finansowej firmy i związane z tym problemy z regulowaniem zobowiązań publicznoprawnych takich jak podatek od towarów i usług czy podatek dochodowy, a także na problemy z dostępnością paneli fotowoltaicznych o mocy pozwalającej na osiągnięcie uzysku energii elektrycznej na poziomie założonym we wniosku o dofinansowanie. W piśmie z dnia 30 czerwca 2021 r. Beneficjent złożył również oświadczenie o stanie zaawansowania prac założonych w projekcie, z którego wynikało, że w całości zostały wykonane prace w zakresie modernizacji oświetlenia wewnętrznego oraz docieplenia poddasza ..., a w dużym stopniu zaawansowania są prace w zakresie: montażu i instalacji pompy ciepła z systemem odzysku ciepła, zakupu i montażu instalacji fotowoltaicznej i perlatorów oraz wymiany stolarki drzwiowej w istniejącej kotłowni.

Jednocześnie, w piśmie z dnia 30 czerwca 2021 r. Beneficjent oświadczył, że: *„Należy dodać, iż Beneficjent, mając na uwadze zaistniały stan rzeczy, podjął wszelkie działania ku temu, by tę część wydatków, którą można było odzyskać, zwrócić do Instytucji Zarządzającej. W rezultacie, pobrana przez Beneficjenta w dniu 24 marca 2021 r. zaliczka w kwocie 400 000,00 PLN zostanie w całości zwrócona do Instytucji Zarządzającej”*. Beneficjent w piśmie tym popełnił błąd co do daty przekazania płatności zaliczkowej, ale intencja zwrotu nie budzi wątpliwości.

W dniu 21 lipca 2021 r. za pośrednictwem systemu SL Instytucja Zarządzająca przesłała do Beneficjenta wiadomość elektroniczną, w której wezwała Beneficjenta do złożenia wniosku o płatność końcową z uwagi na zakończenie realizacji projektu.

Następnie, w odpowiedzi na pismo Beneficjenta z dnia 30 czerwca 2021 r., Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIII.432.3.56.2019 z dnia 4 sierpnia 2021 r. wskazała Beneficjentowi, że w odniesieniu do kwestii wydłużenia terminu realizacji projektu wnioskowanego przez Beneficjenta do dnia 31 sierpnia 2021 r. oraz innym pismem do dnia 31 października 2021 r. Instytucja Zarządzająca wyraziła pisemną zgodę pod warunkiem przedłożenia przez Beneficjenta dodatkowych niezbędnych wyjaśnień oraz zaktualizowanego wniosku o dofinansowanie celem umożliwienia przygotowania stosownego aneksu do umowy o dofinansowanie. Beneficjent jednakże nie przekazał wymaganych wyjaśnień oraz zaktualizowanej ww. dokumentacji. W piśmie z dnia 4 sierpnia 2021 r. Instytucja Zarządzająca poinformowała również Beneficjenta, że kwestia wydłużenia terminu rozliczenia płatności zaliczkowej została już rozpatrzona w piśmie z dnia 4 czerwca 2021 r., a kwestia ewentualnego rozłożenia na raty zwrotu zaliczki została również rozpatrzona Postanowieniem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 lipca 2021 r. Natomiast, w kwestii podniesionego przez Beneficjenta w piśmie z dnia 30 czerwca 2021 r. rozliczenia projektu na dotychczasowym poziomie Instytucja Zarządzająca w piśmie z dnia 4 sierpnia 2021 r. poinformowała Beneficjenta o konieczności złożenia wniosku rozliczającego pobraną zaliczkę lub dokonania jej zwrotu zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie.

Jednocześnie, w dniu 19 sierpnia 2021 r. za pośrednictwem systemu SL Instytucja Zarządzająca przesłała do Beneficjenta wiadomość elektroniczną, w której poinformowała o wycofaniu wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... (tj. wniosku nie rozliczającego zaliczkę o charakterze wyłącznie sprawozdawczym) z uwagi na brak wydłużenia terminu realizacji projektu i brak złożenia wymaganego na dzień tego pisma wniosku o płatność końcową rozliczającego otrzymane dofinansowanie.

W dniu 23 sierpnia 2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło kolejne pismo Beneficjenta z dnia 19 sierpnia 2021 r. wnioskujące o wydłużenie terminu zakończenia realizacji projektu do dnia 30 listopada 2021 r. z uwagi na zaistnienie wpływu pandemii COVID-19 na kwestię stanu robót budowlanych założonych w projekcie, a co za tym idzie i kwestię rozliczenia tych robót z wykonawcą.

Instytucja Zarządzająca w odpowiedzi na ww. pismo z dnia 19 sierpnia 2021 r. pismem znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 26 sierpnia 2021 r. poinformowała Beneficjenta, że wnioskowane przedłużenie terminu zakończenia realizacji projektu będzie możliwe do zaakceptowania pod warunkiem rozliczenia w terminie do dnia 31 sierpnia 2021 r. otrzymanej i nierozliczonej zaliczki wypłaconej Beneficjentowi dnia 4 marca 2021 r. lub jej zwrotu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Następnie, w dniu 30 sierpnia 2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynął zaktualizowany wniosek o dofinansowanie Beneficjenta uwzględniający uprzednio zaakceptowane wydłużenie terminu realizacji projektu do dnia 31 sierpnia 2021 r. W związku z czym, w dniu 8 września 2021 r. podpisany został Aneks nr RPSW.03.02.00-26-... wydłużający termin zakończenia realizacji projektu do dnia 31 sierpnia 2021 r.

Z uwagi na brak zwrotu lub złożenia wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę w dniu 13 września 2021 r. zatwierdzona została przez Instytucję Zarządzającą karta oceny wniosku o płatność do naboru RPSW.03.02.00-IZ.00-26-158/17 tj. *Karta do odzyskania wypłaconej zaliczki* (dokument stanowiący załącznik nr IR.XIII.54 do Instrukcji Wykonawczej RPOWŚ), w której wskazano kwotę zaliczki podlegającą zwrotowi w wysokości: 400 000,00 zł, stanowiącą 100% wypłaconych środków zaliczki z uwagi na zakończenie w dniu 31 sierpnia 2021 r. realizacji projektu.

Następnie, w dniu 6 października 2021 r. w siedzibie Instytucji Zarządzającej odbyło się spotkanie z przedstawicielami Beneficjenta, na którym przedstawili oni stan realizacji projektu i kwestie problematyczne, uniemożliwiające terminowe zakończenie realizacji projektu. Na okoliczność ww. spotkania została sporządzona stosowna notatka, w której ustalono, że zwrot środków przedmiotowej zaliczki ma nastąpić do dnia 16 października 2021 r., a w przypadku braku tego zwrotu zaliczki po tej dacie zostanie wszczęte stosowne postępowanie zmierzające do odzyskania tych środków.

Beneficjent nie dokonał zwrotu środków zaliczki zgodnie z ww. ustaleniami, ani też nie złożył końcowego wniosku o płatność rozliczającą zaliczkę.

W związku z powyższym w dniu 29 października 2021 r. na podstawie art. 207 ust.8 u.f.p. Instytucja Zarządzająca przekazała do Beneficjenta pisemne wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.3.182.2021 z dnia 26 października 2021 r.) do zwrotu środków zaliczki w kwocie 400 000,00 zł wykorzystanych z naruszeniem procedur wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Przedmiotowe wezwanie zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 3 listopada 2021 r. W wyznaczonym terminie Beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu zaliczki z odsetkami.

Jednocześnie, w dniu 29 października 2021 r. zostało również skierowane do Beneficjenta pismo znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 26 października 2021 r. wzywające do niezwłocznego udokumentowania i wskazania osoby należycie umocowanej do reprezentowania Beneficjenta z uwagi na powzięcie przez Instytucję Zarządzającą informacji o prawdopodobnej niezdolności Beneficjenta do skutecznego wykonywania czynności związanych z reprezentowaniem ... .

W dniu 4 listopada 2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo pełnomocnika Beneficjenta z dnia 29 października 2021 r. wraz z załączonym pismem Beneficjenta z dnia 25 października 2021 r., w których zawarto wnioski o przedłużenie terminu zakończenia projektu do dnia 30 czerwca 2022 r. z uwagi na szereg poniższych kwestii problematycznych uniemożliwiających zrealizowanie inwestycji w założonym terminie:

- a) brak ... spowodowany od maja 2021 r. problemami zdrowotnymi ... (wskazano na przebywanie przez ... w sposób nieprzerwany na zwolnieniu lekarskim od 11 maja 2021 r. do 31 października 2021 r.) oraz odejściem ... wraz z dniem 24 września 2021 r. ... ,
- b) zaistnienie przeszkód o charakterze techniczno-budowlanym w zakresie wykonania robót budowlanych w zakresie montażu i instalacji pompy ciepła wraz z systemem odzysku ciepła oraz montażu instalacji fotowoltaicznej,
- c) problemy związane z ciśnieniem wody w dokonywanych odwiertach powodujące opóźnienia wykonawcy w realizacji robót,
- d) trudne warunki glebowe na terenie inwestycji nieodpowiadające w rzeczywistości warunkom wskazanym w dokumentacji tj. profilom i przekrojom geologicznym,

- e) okres jesienno-zimowy uniemożliwiający lub znacznie utrudniający prowadzenie prac o charakterze wiertniczym oraz niemożliwość odłączenia źródła ciepła w tym okresie dla ... w celu zmodernizowania kotłowni,
- f) problemy kadrowe związane z absencją pracowników,
- g) problemy jak to określił Beneficjent: „*związane z nikłą szansą na posiadanie odpowiedniego sprzętu na budowie, który jest wykorzystywany w realizacji innych inwestycji.*”.

Dodatkowo do ww. pisma załączono pełnomocnictwo dla ... oraz pełnomocnictwo dla ... .

Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 22 listopada 2021 r. wezwała Beneficjenta do złożenia szczegółowych wyjaśnień w zakresie pełnomocnictwa udzielonego ... tj. w przedmiocie uprawnień do składania i podpisywania w imieniu .... wszelkiego rodzaju oświadczeń, pism, wniosków, prowadzenia negocjacji i podpisywania aneksów do umowy o dofinansowanie.

Jednocześnie, z uwagi na brak wymaganego zwrotu zaliczki czy jej rozliczenia przez Beneficjenta we wniosku o płatność, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.3.182.2021 z dnia 7 grudnia 2021 r. w oparciu o art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p. dokonała wszczęcia z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu przez Beneficjenta nierozliczonej zaliczki wraz z odsetkami, wypłaconej w dniu 4 marca 2021 r. Przedmiotowe postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków nierozliczonej zaliczki z odsetkami, wypłaconej w dniu 4 marca 2021 r. zostało zakończone przez Instytucję Zarządzającą wydaniem w dniu 13 kwietnia 2022 r. ostatecznej Decyzji nr 153/22. Kwestia zwrotu przez Beneficjenta nierozliczonej zaliczki z odsetkami, otrzymanej w dniu 4 marca 2021 r. została więc już uprzednio rozstrzygnięta przez Instytucję Zarządzającą w ww. Decyzji nr 153/22 i nie jest przedmiotem postępowania administracyjnego rozstrzyganego niniejszą decyzją administracyjną.

Jednocześnie, z uwagi na konieczność ustalenia aktualnego stanu realizacji projektu oraz brak odpowiedzi ze strony Beneficjenta w przedmiocie udzielonych przed wszczęciem ww. postępowania administracyjnego pełnomocnictw, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 5 stycznia 2022 r. wezwała Beneficjenta do udzielenia informacji czy do

dnia 31 stycznia 2022 r. zadania takie jak: montaż pompy ciepła z osprzętem oraz wykonanie instalacja co. i c.w.u. oraz przygotowanie terenu pod wykonanie odwiertów wraz z pracami geodezyjnymi, zostaną ostatecznie wykonane i uruchomione. W przypadku gdyby nie było możliwości ukończenia ww. zadań w terminie do końca stycznia 2022 r., Beneficjent został wezwany do wskazania realnego terminu uruchomienia ww. instalacji. Ponadto, Beneficjent został ponownie wezwany do udzielenia odpowiedzi na pismo Instytucji Zarządzającej z dnia 22 listopada 2021 r. w kwestii złożenia szczegółowych wyjaśnień w zakresie pełnomocnictwa udzielonego ... .

W odpowiedzi na ww. pismo Beneficjent w dniu 17 stycznia 2022 r. za pośrednictwem kolejnego pełnomocnika tj. ... przekazał pismo z dnia 12 stycznia 2022 r., w którym poinformowano, że **we wskazanym terminie do końca stycznia 2022 r. nie zostaną ani zamontowane ani uruchomione urządzenia i instalacje założone do wykonania w projekcie i nie jest możliwe określenie konkretnej daty uruchomienia ww. urządzeń.** W odniesieniu do kwestii pełnomocnictw wskazano, że zakres udzielonych pełnomocnictw czy to ... czy ... jest szeroki i obejmuje reprezentację ... jako beneficjenta przed Instytucją Zarządzającą w związku z realizacją projektu i obejmuje on składanie i podpisywanie w imieniu ... wszelkiego rodzaju oświadczeń, pism, wniosków, prowadzenia negocjacji i podpisywania umów, aneksów w zakresie realizacji projektu.

W dniu 18 stycznia 2022 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynął dokument pn. „Podsumowanie ustaleń dokonanych w projekcie nr RPSW.03.02.00-26-... pn. „...”” (tj. pismo znak: ... z dnia 17 stycznia 2022 r.) sporządzony przez Izbę Administracji Skarbowej w ..., zwanej dalej „Instytucją Audytową”, w którym zaprezentowane zostały wyniki kontroli przeprowadzonej w tym projekcie. W dokumencie tym **Instytucja Audytowa wskazała, że projekt został wybrany zgodnie z kryteriami wyboru określonymi w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, jednakże nie został on fizycznie zakończony ani w pełni wdrożony, a co za tym idzie nie został wdrożony zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie i nie spełnia wszelkich warunków mających zastosowanie w czasie audytu dotyczących jego funkcjonalności, stosowania i celów do osiągnięcia.** Ponadto, w dokumencie tym Instytucja Audytowa potwierdziła, że projekt nie został zrealizowany w terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie i cel projektu nie został osiągnięty, a Beneficjent znajduje się w trudnej sytuacji finansowej.

W wyniku ww. kontroli Instytucja Audytowa ustaliła, że zakupiona w ramach projektu przez Beneficjenta pompa ciepła wraz z całym osprzętem znajdowała się w magazynie firmy i nie została rozpakowana z opakowania transportowego, ani nie została zamontowana pomimo upływu około

1,5 roku od jej zakupu. Ponadto, Instytucja Audytowa stwierdziła brak 8 grzejników z 25 grzejników zaplanowanych w projekcie oraz wykonanie tylko 43 odwiertów z zakładanych do wykonania 57 odwiertów potrzebnych do zamontowania pompy ciepła. Następnie, Instytucja Audytowa wskazała, że instalacja fotowoltaiczna została zamontowana na dachach i ścianach budynków na terenie ... , jednakże ... nie wyraziło zgody na wpięcie jej do sieci energetycznej. W trakcie przeprowadzanej przez Instytucję Audytową kontroli na placu budowy nie były prowadzone żadne roboty, a linia produkcyjna również nie działała. Instytucja Audytowa wskazała również, że wskutek długotrwałej choroby ... mając na uwadze fakt, że firma ..., brak jest osoby decyzyjnej. Ponadto, Instytucja Audytowa wskazała, że wykonawca projektu nie prowadził żadnych dalszych robót, ponieważ Beneficjent nie wywiązał się z regulowania zobowiązań finansowych względem niego. Ponadto, Instytucja Audytowa stwierdziła również naruszenie w zakresie niezapewnienia przez Beneficjenta kompletnej ścieżki audytu tj. Beneficjent nie okazał audytorowi ewidencji księgowej, za wyjątkiem jedynie konta rozrachunkowego z wykonawcą projektu.

Tym samym wskutek przeprowadzonej ww. kontroli Instytucja Audytowa stwierdziła, że projekt nie został zrealizowany zgodnie z umową o dofinansowanie z uwagi na nieosiągnięcie założonego celu projektu określonego we wniosku o dofinansowanie, wyrażonego we wskaźnikach produktu i rezultatu bezpośredniego.

Niezależnie od ww. ustaleń Instytucji Audytowej, **Instytucja Zarządzająca dokonała własnych czynności kontrolnych realizacji projektu**, wskutek których w dniu 1 lutego 2022 r. została sporządzona przez Instytucję Zarządzającą Informacja pokontrolna nr 60/N/III/RPO/2021 (tj. pismo znak: KC-I.432.716.1.2021) z kontroli doraźnej projektu przeprowadzonej w miejscu realizacji projektu oraz na dodatkowo dostarczonej dokumentacji. Przedmiotowa kontrola doraźna została przeprowadzona w miejscu realizacji projektu w dniu 26 listopada 2021 r. Jednocześnie, w dniu 9 grudnia 2021 r. w nawiązaniu do ww. przeprowadzonej kontroli, za pismem z dnia 6 grudnia 2021 r., Pełnomocnik Beneficjenta dokonał uzupełnienia dokumentacji związanej z realizacją projektu tj. protokołów, wniosków o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, aneksów do umów z wykonawcami, dokumentów przetargowych czy bilansów księgowych. Ponadto, w piśmie z dnia 6 grudnia 2021 r. Pełnomocnik Beneficjenta stwierdził, że sytuacja panująca w firmie ... jest trudna, ponieważ ... została praktycznie pozbawiona organu zarządczego, co całkowicie zdezorganizowało pracę tej ... , a sytuacja ta spowodowana jest długotrwałymi problemami

zdrowotnymi ... tj. ... . Problemy zdrowotne ... spowodowały konieczność całkowitego odsunięcia go od obowiązków służbowych, a w ... pozostał jedynie ... , w którego zakresie obowiązków pozostawała jedynie organizacja działu handlowego i polityka kadrowa z wyłączeniem kluczowych decyzji strategicznych dla firmy. Pełnomocnik Beneficjenta w piśmie z dnia 6 grudnia 2021 r. wskazał również, że ze względu na ilość i rozmiar obowiązków przekraczających zakres odpowiedzialności ... , jakie spadły na ... z uwagi na chorobę ... , ... zmuszony był zrezygnować ze swojej funkcji, co w efekcie zaskutkowało złożeniem przez niego wraz z dniem 24 września 2021 r. rezygnacji z pełnionej funkcji. Następnie, Pełnomocnik Beneficjenta poinformował, że z dniem 30 września 2021 r. z pracy odszedł również cały dział księgowy z główną księgową firmy, a z uwagi na konstrukcję prawną prowadzonych przez ... przez wiele miesięcy nie była możliwa zmiana organizacji ... bez jego zgody. Dopiero w miesiącu październiku 2021 r. ... udzielił tej zgody udzielając stosownych pełnomocnictw do działania ... (tj. ...) i ... (tj. ...), którzy podjęli działania mające na celu naprawę sytuacji zaistniałej w firmie ... . Pełnomocnik Beneficjenta w ww. piśmie wskazał na problemy związane z zaprzestaniem produkcji przez ... , a co za tym idzie koniecznością ponownego uruchomienia produkcji na poprzednią skalę wraz z wznowieniem umów o współpracy z ... . W celu przeprowadzenia działań naprawczych w ... wszczęto więc działania przewidziane w ustawie mającej na celu niwelowanie negatywnych skutków COVID-19 tj. „tarczy 4.0” w formie wszczęcia uproszczonego postępowania układowego z datą układową ustaloną na dzień ... 2021 r. Ponadto, Pełnomocnik Beneficjenta stwierdził, że z uwagi na wymianę części kadry w szczególności tej związanej z obsługą księgową firmy pomimo dołożonych starań nie było możliwe skompletowanie całości wymaganej dokumentacji.

W dniu 12 stycznia 2022 r. Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.716.1.2021 z dnia 11 stycznia 2022 r. zwróciła się do Pełnomocnika Beneficjenta o uzupełnienie brakującej dokumentacji w formie wyciągów bankowych uwzględniających wszystkie operacje finansowe z okresu od 4 września 2018 r. do 11 stycznia 2022 r. z rachunku bankowego wskazanego w § 6 ust.1 umowy o dofinansowanie jako rachunek bankowy dla obsługi płatności zaliczkowych w ramach realizacji projektu. W dniu 1 lutego 2022 r. w wyniku ww. kontroli doraźnej została sporządzona przez Instytucję Zarządzającą Informacja pokontrolna nr 60/N/III/RPO/2021 (tj. pismo znak: KC-I.432.716.1.2021) z kontroli doraźnej projektu. W wyniku tej kontroli Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że w zakresie rzeczowym projekt nie został w pełni zrealizowany zgodnie z wnioskiem i umową o dofinansowanie projektu tj. ustalono, że w okresie realizacji wskazanym w umowie o dofinansowanie projekt nie został zrealizowany a jego cel wyrażony wskaźnikami

produktu i rezultatu nie został osiągnięty, co stanowi o naruszeniu § 7 ust. 1 i ust. 3 umowy o dofinansowanie. Instytucja Zarządzająca na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych w miejscu realizacji projektu i przekazanej dokumentacji ustaliła, że Beneficjent wykonał tylko część prac budowlanych i dokonał zakupu i montażu niżej wymienionych elementów:

„W ramach wydatków kwalifikowalnych w projekcie zostały wykonane następujące prace:

1. Zakupiono i zamontowano na dachach i ścianach budynków panele fotowoltaiczne (ustalono na podstawie protokołu przekazania modułów fotowoltaicznych z dnia 18.03.2021 r., wpisów w dzienniku budowy Nr ... z dnia 17.03.2021 r. i oględzin) - 740 szt. – w dniu oględzin instalacja nie pracowała i nie została podpięta do sieci energetycznej.
2. Zamontowano inwertery – 3 szt.
3. Wykonano wentylację i system odzysku ciepła wraz ze sterownią – w dniu oględzin maszyna, z której miała być odzyskiwana energia cieplna nie pracowała.
4. Wykonano odwierty – 40 szt. (ilość możliwa do identyfikacji) z 57 szt.
5. Studnie rozdzielcze - 3 szt. (zakupione, zeskładowane do montażu w magazynie).
6. Sondy – 13 szt. (zakupione, zeskładowane do montażu w magazynie).
7. Grzejniki – 17 szt. (z 25 szt.) (zakupione, zeskładowane do montażu w magazynie).
8. Nagrzewnice – 10 szt. (zakupione, zeskładowane do montażu w magazynie).
9. Pompy - 2 szt. (zakupione, zeskładowane do montażu w magazynie).
10. Pompy obiegowe – 2 szt. (zakupione zeskładowane do montażu w magazynie).

W ramach wydatków niekwalifikowalnych w projekcie:

1. Wymieniono stolarkę drzwiową.
2. Docieplono strop ... .
3. Wymieniono oświetlenie na LED w ... .
4. Zamontowano perlatory.”

Następnie, w trakcie ww. kontroli doraźnej Instytucja Zarządzająca w zakresie zamontowanej instalacji fotowoltaicznej, która nie została jednak wpięta do sieci energetycznej i co za tym idzie

nie wykonywała swoich zadań, pozyskała wyjaśnienie od wykonawcy, zgodnie z którym podłączenie tej instalacji do sieci energetycznej jest niemożliwe z uwagi na konieczność wykonania przez Beneficjenta stacji transformatorowej pozwalającej na prawidłowe działanie instalacji i wpięcie jej do sieci o średnim napięciu. Dodatkowo w trakcie kontroli doraźnej stwierdzono, że wniosek wykonawcy do ... o wykonanie warunków przyłączeniowych został już dwukrotnie przez niego składany, natomiast ostatecznie Beneficjent nie uiścił wymaganej opłaty administracyjnej, co w efekcie doprowadziło do pozostawienia tego wniosku bez rozpatrzenia przez ... . W dniu kontroli przedstawiciel Beneficjenta poinformował, że będzie dążył do wykonania rzeczonyj stacji transformatorowej, ale problemem jest brak środków na jej sfinansowanie.

Reasumując, biorąc pod uwagę ww. opinię wykonawcy, Instytucja Zarządzająca uznała, że warunkiem koniecznym do prawidłowego działania instalacji fotowoltaicznej i podpięcia jej do sieci energetycznej jest wykonanie przez Beneficjenta stacji transformatorowej. Ponadto, wykonawca poinformował Zespół Kontrolujący Instytucji Zarządzającej, że pozostałe do wykonania odwierty związane z wykonaniem pompy ciepła nie zostały wykonane, ponieważ pojawiły się problemy finansowe po stronie Beneficjenta czego skutkiem był brak regulowania należności z tytułu wystawionych przez wykonawcę faktur za roboty, które zostały już wykonane.

Dodatkowo, należy w tym miejscu wskazać, że w odpowiedzi na pismo Instytucji Zarządzającej z dnia 5 stycznia 2022 r. w sprawie montażu i uruchomienia pozostałych do zamontowania urządzeń do końca stycznia 2022 r., Pełnomocnik Beneficjenta poinformował, że przedmiotowe urządzenia nie zostaną zamontowane, a także nie jest w stanie wskazać realnej daty ich uruchomienia.

W związku z czym, w trakcie ww. kontroli doraźnej Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że w zakresie rozliczonych przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych na łączną kwotę 1 100 000,00 zł, przeznaczonych na finansowanie zadania inwestycyjnego z wniosku o dofinansowanie dotyczącego zakupu i montażu pompy ciepła wraz z osprzętem, odwiertami oraz instalacją C.O. i C.W.U., prace te nie zostały fizycznie ukończone, ponieważ wykonano tylko 70% zakładanych odwiertów, a co za tym idzie nie została finalnie zamontowana pompa ciepła i osprzęt do niej. W związku z czym, to zadanie inwestycyjne nie zostało do końca wykonane przez Beneficjenta, a co za tym idzie pompa ciepła nie wykonuje swojej pracy, a co za tym idzie nie dochodzi do zakładanych oszczędności w wytwarzaniu i pozyskiwaniu energii cieplnej i tym samym zmniejszenia zużycia energii końcowej czyli tym samym nie dochodzi do realizacji

i osiągnięcia zakładanych celów realizacji projektu mierzonych wskaźnikami produktu i rezultatu ujętymi we wniosku o dofinansowanie. Analogiczna sytuacja ma miejsce również w przypadku instalacji fotowoltaicznej, która pomimo jej zakupu i zamontowania na dachach i ścianach budynków nie została ostatecznie wpięta do sieci energetycznej, a co za tym idzie nie dochodzi do oszczędności w zużyciu energii elektrycznej wskutek braku dodatkowego wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Tym samym nie osiągnięty jest zakładany ww. cel realizacji projektu.

W związku z czym w wyniku ww. ustaleń poczynionych w trakcie kontroli doraźnej Instytucja Zarządzająca stwierdziła naruszenie przez Beneficjenta treści § 7 ust. 1 i ust. 3 umowy o dofinansowanie.

Następnie, w Informacji pokontrolnej z dnia 1 lutego 2022 r. Instytucja Zarządzająca wskazała również naruszenie przez Beneficjenta postanowień § 3 i § 9 ust. 4 umowy o dofinansowanie z uwagi na nierozliczenie otrzymanej w dniu 4 marca 2021 r. płatności zaliczkowej w kwocie 400 000,00 zł.

W Informacji pokontrolnej z kontroli doraźnej Instytucja Zarządzająca wskazała również naruszenie przez Beneficjenta postanowień § 8 ust. 16 umowy o dofinansowanie z uwagi na niedokonanie końcowego rozliczenia projektu poprzez niezłożenie do dnia zakończenia realizacji projektu wniosku o płatność końcową.

Następnie, w wyniku kontroli doraźnej Instytucja Zarządzająca stwierdziła również niezachowanie przez Beneficjenta odpowiedniej ścieżki audytu poprzez niewłaściwe dokumentowanie realizacji projektu, a co za tym idzie w Informacji pokontrolnej z dnia 1 lutego 2022 r. stwierdziła naruszenie przez Beneficjenta treści § 14 ust. 3 pkt 1 umowy o dofinansowanie. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w ramach kontroli doraźnej Beneficjent nie przedstawił ewidencji księgowej potwierdzającej, że wydatki zostały prawidłowo zaksięgowane. Ponadto, Zespołowi Kontrolującemu Instytucji Zarządzającej w dniu kontroli nie okazano żadnej dokumentacji potwierdzającej, że oryginały dokumentów będących przedmiotem kontroli administracyjnej na etapie weryfikacji wniosków o płatność są tożsame ze skanami zamieszczonymi w systemie teleinformatycznym SL2014. Ustanowiony Pełnomocnik Beneficjenta oświadczył, że w dniu kontroli nie był w stanie przedłożyć jakichkolwiek dokumentów z powodu zmiany działu księgowego i przejęcia księgowości przez zewnętrzne biuro rachunkowe. Przejęcie dokumentów nie odbyło się w sposób umożliwiający ich identyfikację. Pełnomocnik Beneficjenta w dniu 9

grudnia 2021 r. dostarczył tylko część dokumentacji w formie kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem, o którą w dniu kontroli prosił do okazania Zespół Kontrolujący Instytucji Zarządzającej. Jednocześnie, Pełnomocnik Beneficjenta wyjaśnił, że z powodu problemów organizacyjno – kadrowych nie jest w stanie dostarczyć w terminie wymaganych pozostałych dokumentów prosząc jednocześnie o przedłużenie terminu. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych w ramach przedmiotowej kontroli doraźnej nie dostarczono:

- „1. Pozostałych faktur wystawionych za wykonane roboty, a nie uregulowanych przez Beneficjenta;
2. Dokumentacji z .... dotyczącej stacji transformatorowej;
3. Ewidencji środków trwałych, ... , tabeli amortyzacji;
4. Deklaracji VAT.
5. Dokumentacji kadrowej przedsiębiorstwa.”

W dniu 31 grudnia 2021 r. w rozmowie telefonicznej z Pełnomocnikiem Beneficjenta Zespół Kontrolujący został poinformowany, że w dniu ... 2021 r. zostało otwarte ..., na potwierdzenie czego tego samego dnia ww. Pełnomocnik za pośrednictwem poczty elektronicznej przekazał Monitor Sądowy i Gospodarczy Nr ... z dnia ... 2021 r., w którym ukazało się ogłoszenie restrukturyzacyjne. Jednocześnie, Pełnomocnik Beneficjenta wskazał, że jeżeli ... , które ma zakończyć się w dniu ... 2022 r. nie przyniesie oczekiwanych rezultatów nie wyklucza się złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości ... . Pozostała dokumentacja nie została dostarczona do Instytucji Zarządzającej przez Beneficjenta, a co za tym idzie w przedmiotowej Informacji pokontrolnej wskazano naruszenie przez Beneficjenta treści § 14 ust. 3 pkt 1 umowy o dofinansowanie.

Następnie, w wyniku kontroli doraźnej Beneficjent przekazał dokument pn. „... *Zestawienie za okres: 01.01.2021 – 30.09.2021*” dotyczący ... , gdzie po stronie ... w poz. B.II.3.- ... widnieje wartość ... zł, w poz. B.II.3.c.- ... – kwota: ... zł, w tym m.in. w poz. B.II.3.c.a.-... – kwota: ... zł, w poz. B.II.3.c.d.-... – kwota: ... zł, w poz. B.II.3.c.g.- ... – kwota: ... zł, w poz. B.II.3.c.h.-... – kwota: ... zł. Natomiast po stronie ... widnieje wartość m.in. w poz. A.II.- ... – kwota: ... zł.

Ponadto, w Informacji pokontrolnej z dnia 1 lutego 2022 r. Instytucja Zarządzająca wskazała, że w wyniku kontroli stwierdziła, że Beneficjent osiągnął założone we wniosku o dofinansowanie wskaźniki realizacji projektu na następującym poziomie:

„*Kluczowe wskaźniki produktu:*

1. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) [zł] – wskaźnik został zrealizowany na poziomie 649 000,00 zł, tj. w ... % wartości docelowej, która wynosi ... zł.;
2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] – nie zakładano realizacji wskaźnika;
3. Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych - [osoby] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
4. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami [szt.] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
5. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
6. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] - nie zakładano realizacji wskaźnika;
7. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) [przedsiębiorstwa] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wskaźnika wynosi 1 przedsiębiorstwo;
8. Liczba przedsiębiorstw otrzymujące wsparcie (CI 1) [przedsiębiorstwa] – wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wskaźnika wynosi 1 przedsiębiorstwo;
9. Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły efektywność energetyczną [szt.] – wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 1 szt.;
10. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 1 szt.;
11. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 1 szt.;
12. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 1 szt.;
13. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m²] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi ... m²;

Kluczowe wskaźniki rezultatu:

- 1. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] – wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 2 466,13 GJ/rok;*
- 2. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok] – wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 21,84 MWh/rok;*
- 3. Spadek zużycia wody przez wsparte przedsiębiorstwa [m³/rok] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 420,48 m³/rok;*
- 4. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO₂] (CI 34) - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 35,91 tony równoważnika CO₂;*
- 5. Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 3 513,20 GJ/rok;*
- 6. Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;*
- 7. Liczba utrzymanych miejsc pracy [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika;*
- 8. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy [EPC] - nie zakładano realizacji wskaźnika;*
- 9. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8) [EPC] – nie zakładano realizacji wskaźnika;*

Wskaźniki rezultatu specyficzne dla projektu:

- 1. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 0,13 MWt;*
- 2. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWe] - wskaźnik nie został zrealizowany. Wartość docelowa wynosi 0,19 MWe.”*

Wobec powyższego, w wyniku ww. ustaleń pokontrolnych Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że Beneficjent naruszył treść § 7 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie oraz podrozdział 6.2 pkt 3 lit. e) i lit. j) Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata

2014-2020, ponieważ Beneficjent nie w pełni zrealizował założony zakres rzeczowy projektu, tym samym nie zrealizował celu projektu określonego we wniosku o dofinansowanie, wyrażonego we wskaźnikach produktu i rezultatu. Ponadto, do dnia zakończenia czynności kontrolnych Beneficjent nie złożył końcowego rozliczenia projektu w formie końcowego wniosku o płatność i tym samym nie dokonał również rozliczenia ostatniej udzielonej w dniu 4 marca 2021 r. płatności zaliczkowej w kwocie 400 000,00 zł.

Jednocześnie, w tym miejscu wskazać należy, że kwestia nierozliczenia przez Beneficjenta ww. ostatniej płatności zaliczkowej środków dofinansowania w wysokości 400 000,00 zł została już uprzednio przez Instytucję Zarządzającą rozstrzygnięta odrębnym postępowaniem administracyjnym, zakończonym wydaniem w dniu 13 kwietnia 2022 r. ostatecznej Decyzji administracyjnej nr 153/22.

Z uwagi na stwierdzone w Informacji pokontrolnej z dnia 1 lutego 2022 r. ww. nieprawidłowości (tj. naruszenie treści § 7 ust. 1 i 3, § 3 oraz § 8 ust.16 umowy o dofinansowanie) Instytucja Zarządzająca ustaliła wartość korekty finansowej w następujący sposób:

$$„Wp = W\% * Wkw * \dots \% = 100\% * 1\ 100\ 000,00\ \text{zł} * \dots \% = 704\ 000,00\ \text{zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wp – wartość korekty finansowej,

Wkw – wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych przedstawionych we wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-...,

W% – stawka procentowa wskazana z tytułu nie osiągnięcia celu projektu,

\dots \% - procent dofinansowania projektu.”

Następnie, z uwagi na stwierdzone naruszenie przez Beneficjenta postanowień § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie w Informacji pokontrolnej z dnia 1 lutego 2022 r. Instytucja Zarządzająca nałożyła na projekt korektę finansową ustaloną według poniższego wzoru:

$$„Wp = W\% * Wkw * \dots \% = 100\% * 1\ 100\ 000,00\ \text{zł} * \dots \% = 704\ 000,00\ \text{zł}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Wp – wartość korekty finansowej,

Wkw – wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych przedstawionych we wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-...,

*W% – stawka procentowa wskazana z tytułu nie osiągnięcia celu projektu,
...% - procent dofinansowania projektu.”*

Jednocześnie, z uwagi na stwierdzenie więcej niż jednej nieprawidłowości, gdzie wszystkie dotyczą 100% wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, należało zastosować jedną korektę finansową. W związku z powyższym Instytucja Zarządzająca w Informacji pokontrolnej z dnia 1 lutego 2022 r. uznała za wydatek niekwalifikowalny kwotę w łącznej wysokości 1 100 000,00 zł, w tym łączną kwotę dofinansowania w wysokości: 704 000,00 zł.

Przedmiotowa Informacja pokontrolna została przesłana do Beneficjenta w dniu 1 lutego 2022 r. celem jej podpisania lub zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń w zakresie ustaleń w niej zawartych.

Jednocześnie, w dniu 7 lutego 2022 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo Pełnomocnika Beneficjenta z dnia 2 lutego 2022 r., w którym wskazano, że niemożliwe jest wygenerowanie wyciągów bankowych z rachunku bankowego Beneficjenta i tym samym uzupełnienie wymaganej dokumentacji.

Pełnomocnik Beneficjenta potwierdził odbiór ww. Informacji pokontrolnej z kontroli doraźnej w dniu 9 lutego 2022 r. Następnie, w dniu 28 lutego 2022 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo Pełnomocnika Beneficjenta z dnia 21 lutego 2022 r. w sprawie wydłużenia terminu na zgłoszenie zastrzeżeń do otrzymanej Informacji pokontrolnej z uwagi na utrzymującą się chorobę ... , na potwierdzenie czego załączono stosowne zaświadczenia lekarskie wskazujące na zakończenie okresu absencji chorobowej w dniu 20 marca 2022 r. Do przedmiotowego pisma Pełnomocnik Beneficjenta załączył niepodpisaną Informację pokontrolną z kontroli doraźnej.

W odpowiedzi na ww. pismo Pełnomocnika Beneficjenta Instytucja Zarządzająca w dniu 4 marca 2022 r. przekazała pismo znak: KC-I.432.716.1.2021 z dnia 3 marca 2022 r. w którym podtrzymała stanowisko zawarte w Informacji pokontrolnej z kontroli doraźnej. W piśmie z dn. 03.03.2022 r. Instytucja Zarządzająca wyjaśniła, że w związku z długotrwałą chorobą ... pełnomocnictwa jakie Beneficjent dostarczył w ramach realizacji przedmiotowego projektu tj. dla ... , dają możliwość ww. Pełnomocnikom reprezentowania swojego mocodawcy i zajęcia tym samym stanowiska

w zakresie przeprowadzonej kontroli i płynących z niej ustaleń pokontrolnych w ramach realizacji projektu. W związku z czym w piśmie z dnia 03.03.2022 r. Instytucja Zarządzająca poinformowała Beneficjenta, że Informacja pokontrolna z dnia 1 lutego 2022 r. stała się ostateczną informacją pokontrolną z kontroli doraźnej i zgodnie z art. 25 ust.11 ustawy wdrożeniowej nie przysługuje do niej możliwość składania zastrzeżeń. Do przedmiotowego pisma ponownie została załączona i przesłana Informacja pokontrolna z kontroli doraźnej celem jej podpisania.

W odpowiedzi na ww. pismo Pełnomocnik Beneficjenta w dniu 14 marca 2022 r. przekazał pismo z dnia 9 marca 2022 r., w którym wskazał, że ustanowieni Pełnomocnicy Beneficjenta w osobie ... nie posiadają pełnomocnictw materialnych i tym samym nie są osobami decyzyjnymi w przedmiotowej sprawie tj.: *„Istota pełnomocnictwa polega na kierowaniu się wolą Mocodawcy, z racji natomiast utrudnionego kontaktu z ... nie jesteśmy w stanie zająć stanowiska w zakresie przeprowadzonej kontroli. Niestety, nie mamy szczegółowej wiedzy o przebiegu projektu i nie potrafimy merytorycznie ustosunkować się do wniosków w ramach realizacji projektu.”* Następnie, w piśmie z dnia 9 marca 2022 r. Pełnomocnik Beneficjenta tj. ... wskaza..., że pozostali Pełnomocnicy w osobach ... i ... odmówili podpisania przekazanych dokumentów z uwagi na brak kompleksowej i obszernej wiedzy w przedmiotowej sprawie dotyczącej przebiegu realizacji projektu. Jednocześnie, Pełnomocnik Beneficjenta tj. ... wskaza... również, że stanowisko prezentowane w sprawie nie ma na celu przedłużania postępowania, ale jest uwarunkowane trudną sytuacją ..., ..., a wszelkie osoby zaangażowane w realizację projektu zakończyły współpracę z ... . Dodatkowo, Pełnomocnik Beneficjenta w piśmie z dnia 9 marca 2022 r. poinformował, że ... wszczęte wraz z dniem ... 2021 r. nie przyniosło rezultatów i na dzień tego pisma nie ma ... . Do przedmiotowego pisma została załączona niepodpisana przez Beneficjenta/Pełnomocników ostateczna Informacja pokontrolna z kontroli doraźnej.

Instytucja Zarządzająca w odpowiedzi na ww. pismo w dniu 17 marca 2022 r. przekazała do Beneficjenta pismo znak: KC-I.432.716.1.2021 z dnia 16 marca 2022 r., w którym na podstawie art. 25 ust.11 ustawy wdrożeniowej poinformowała o zakończeniu czynności kontrolnych wraz z wydaniem ostatecznej Informacji pokontrolnej, a co za tym idzie wyczerpaniem przez Beneficjenta przysługujących trybów odwoławczych od wyników kontroli.

Jednocześnie, w dniu 16 marca 2022 r. z uwagi na nieprawidłowości stwierdzone w wyniku ww. kontroli doraźnej oraz wynikający z nich stan faktyczny w postaci niezrealizowania całości założonego zakresu rzeczowego projektu i nieosiągnięcia założonego celu projektu, Instytucja

Zarządzająca na podstawie treści § 25 ust. 1 pkt 2,6 oraz 8 umowy o dofinansowanie pismem znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 16 marca 2022 r. dokonała rozwiązania umowy o dofinansowanie zawartej z Beneficjentem z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia. Przedmiotowa umowa o dofinansowanie, zgodnie z terminem doręczenia ww. pisma, została skutecznie rozwiązana wraz z dniem 25 kwietnia 2022 r.

W związku z powyższym w dniu 29 marca 2022 r. na podstawie art. 207 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, Instytucja Zarządzająca przekazała do Pełnomocnika Beneficjenta (tj. ...) oraz ... pisemne wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 25 marca 2022 r.) do zwrotu środków dofinansowania w kwocie 704 000,00 zł wykorzystanych z naruszeniem procedur wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Jednocześnie, Instytucja Zarządzająca w wezwaniu wyjaśniła Beneficjentowi, że z uwagi na fakt, że w odniesieniu do przedmiotowego projektu została rozwiązana umowa o dofinansowanie wskutek czego nie zostanie dokonana już żadna kolejna płatność dofinansowania, w trybie art. 207 ust.8 u.f.p. niemożliwe jest wskazanie Beneficjentowi wyboru opcji pomniejszenia kolejnych płatności o kwotę podlegającą zwrotowi. Beneficjentowi wyznaczono termin 14 dni od dnia doręczenia wezwania na zwrot środków z odsetkami. Przedmiotowe wezwanie zostało odebrane przez Pełnomocnika Beneficjenta w dniu 31 marca 2022 r., a przez ... w dniu 7 kwietnia 2022 r.

W wyznaczonym terminie Beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu należności.

Następnie, w dniu 8 kwietnia 2022 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo z dnia 4 kwietnia 2022 r. od ... tj. Pełnomocników Beneficjenta: .... i .... w sprawie wypowiedzenia pełnomocnictw udzielonych tym osobom przez Beneficjenta wraz z wnioskiem o niekierowanie korespondencji na adres siedziby ... . Do przedmiotowego pisma zostały załączone wypowiedzenia pełnomocnictwa z dnia 27 marca 2022 r. odpowiednio od ... i ... .

W związku z powyższym wypowiedzeniem pełnomocnictw przez 2 ustanowionych przez Beneficjenta pełnomocników w analizowanej sprawie pozostało jeszcze 2 pełnomocników tj. ... i ... . Jednakże podkreślić w tym miejscu należy, że w przekazanym do Instytucji Zarządzającej pełnomocnictwie dla ... i ... tj. Akcie Notarialnym Rep akt nr ... z ... 2021 r. nie wskazano adresu do doręczeń korespondencji dla obu tych osób tj. wskazano jedynie ich numery PESEL bez podania adresów zarówno jednej jak i drugiej ww. osoby. Jednocześnie w § 2 lit. f Aktu Notarialnego Rep

akt nr ... wskazano, że Beneficjent w imieniu ... udzielił pełnomocnictwa ... i ... w zakresie prowadzenia korespondencji urzędowej, **w tym jej odbioru z placówek i urzędów pocztowych.**

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca postanowiła dodatkowo przekazać ww. wezwanie do zwrotu środków również i na adres ... będącej Beneficjentem projektu, pod adresem ... do odbioru korespondencji umocowani zostali jak wyżej omówiono pozostali pełnomocnicy tj. ... . W dniu 20 kwietnia 2022 r. na podstawie art. 207 ust. 8 u.f.p. zostało więc przekazane na adres ...

(Beneficjenta) pisemne wezwanie do zwrotu środków dofinansowania w kwocie 704 000,00 zł wykorzystanych z naruszeniem procedur wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych (tj. pismo znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 14 kwietnia 2022 r.).

Przedmiotowe wezwanie nie zostało odebrane przez Beneficjenta / Pełnomocników Beneficjenta i w dniu 6 maja 2022 r. zostało zwrócone przez operatora pocztowego do Instytucji Zarządzającej.

W dniu 25 kwietnia 2022 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo ... z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie poinformowania o wypowiedzeniu przez ten podmiot wraz z dniem 7 marca 2022 r. umowy o ... . Ponadto ... zawnioskował o zaprzestanie przesyłania korespondencji dotyczącej ... na adres ... .

Następnie, z uwagi na brak wymaganego zwrotu środków przez Beneficjenta, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 23 maja 2022 r. w oparciu o art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami. W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Przedmiotowe zawiadomienie nie zostało odebrane przez Beneficjenta/Pełnomocników Beneficjenta i w dniu 10 czerwca 2022 r. zostało zwrócone przez operatora pocztowego do Instytucji Zarządzającej. W odniesieniu do ww. zawiadomienia Beneficjent nie dokonał zwrotu wymaganego zobowiązania, ani nie wniósł uwag czy zastrzeżeń.

W związku z powyższym oraz z uwagi na brak zwrotu wymaganego zobowiązania, w dniu 22 czerwca 2022 r. Instytucja Zarządzająca stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. sporządziła zawiadomienie Beneficjenta o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania decyzji

o zwrocie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 22 czerwca 2022 r.). W terminie 7 dni od daty doręczenia zawiadomienia, Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Dokumentacja została udostępniona do wglądu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Departament Inwestycji i Rozwoju. Przedmiotowe zawiadomienie nie zostało odebrane przez Beneficjenta i w dniu 12 lipca 2022 r. zostało zwrócone przez operatora pocztowego do Instytucji Zarządzającej.

W odniesieniu do ww. zawiadomienia Beneficjent nie dokonał zwrotu wymaganego zobowiązania, nie wniósł uwag czy zastrzeżeń oraz nie zgłosił się do Instytucji Zarządzającej celem zapoznania z materiałem dowodowym zgromadzonym w ramach toczącego się postępowania administracyjnego.

Wobec powyższego, zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji o zwrocie.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), zwanej także „ustawą wdrożeniową”, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust.1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego.

Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie

o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b u.f.p.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

„ 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków oraz zawierającą pouczenie o sankcji wynikającej z ust. 4 pkt 3, z zastrzeżeniem ust. 7.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

W świetle art. 104 i art. 107 k.p.a., organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547, z późn. zm.) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.). Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów,
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego,
- monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego,
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 umowy o dofinansowanie: *„za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit.e).”*

Zgodnie z prawem wspólnotowym (tj. m.in. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 - Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289-302, z późn. zm., rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17

czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - Dz.U.UE.L.2014.187.1) oraz regulacjami określonymi w dokumentach programowych (tj. *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych*, wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej), Instytucja Zarządzająca została zobowiązana do stałego monitorowania postępów realizacji programu operacyjnego poprzez monitorowanie postępów w realizacji wskaźników. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego jest prowadzone przez Instytucję Zarządzającą na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania tego Programu, równoległe z analizą postępu finansowego, mając na uwadze rozwiązania przyjęte zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) w zakresie konstrukcji wskaźników w programie (art. 27 ust. 4) oraz zakresu sprawozdań z wdrażania (art. 50 i art. 111).

Instytucja Zarządzająca w związku z niezrealizowaniem przez Beneficjenta pełnego zakresu rzeczowego projektu zgodnie z założeniami ujętymi we wniosku o dofinansowanie i w terminie wyznaczonym w umowie o dofinansowanie oraz nieosiągnięciem tym samym celu projektu wyrażonego wskaźnikami produktu i rezultatu określonymi we wniosku o dofinansowanie, stwierdziła naruszenie przez Beneficjenta treści § 7 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie oraz treści podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e) i j) Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, zwanych dalej „Wytycznymi kwalifikowalności wydatków”.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca stwierdzając naruszenie przez Beneficjenta ww. zapisów umowy o dofinansowanie i wytycznych, obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z postanowieniami ww. art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na

rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. UE.L.2013.347.320 z dnia 2013.12.20), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”.

Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 rozporządzenia nr 1303/2013).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt.36 rozporządzenia nr 1303/2013 „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-

406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchybiecie zasodom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie to miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości. Organ pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w rozporządzeniu nr 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

W związku z powyższym, odnosząc się powyżej omówionego naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie należy odnieść się do ww. definicji nieprawidłowości i niejako trzech elementów składowych ją tworzących. Nieprawidłowość oznacza **każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego**. Beneficjent w analizowanej sprawie

naruszył postanowienia § 7 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie oraz podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e) i j) Wytucznych kwalifikowalności wydatków. Naruszeniem w analizowanej sprawie jest niezrealizowanie przez Beneficjenta pełnego zakresu rzeczowego projektu zgodnie z założeniami ujętymi we wniosku o dofinansowanie i w terminie wyznaczonym w umowie o dofinansowanie oraz nieosiągnięcie tym samym celu projektu wyrażonego wskaźnikami produktu i rezultatu określonymi we wniosku o dofinansowanie.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie, złożonym na konkurs zamknięty, Beneficjent w pkt *IV-Charakterystyka projektu* wskazał, że w ramach realizacji projektu wykonane zostaną roboty polegające na zakupie i montażu pompy ciepła wraz z niezbędnym osprzętem oraz systemem odzysku ciepła, zakupie instalacji fotowoltaiki, perlatorów, prace termomodernizacyjne oraz wymiana stolarki drzwiowej i oświetlenia wewnętrznego. Dane te zostały również zaprezentowane w dokumentacji konkursowej, na którą złożyło się m.in. Studium wykonalności, w którym Beneficjent wskazał szczegółowy opis zakresu prac i zadań jakie miały być wykonane w ramach założonej inwestycji. Następnie, we wniosku o dofinansowanie w pkt *XIV-Wskaźniki* Beneficjent ujął omówione wcześniej wskaźniki rezultatu, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji projektu.

W związku z powyższym w wyniku realizacji projektu miała ulec zwiększeniu efektywność energetyczna w budynkach ... . W takim kształcie wniosek o dofinansowanie wraz z załączoną dokumentacją konkursową został poddany ocenie merytoryczno-technicznej przez Instytucję Zarządzającą, w trakcie której przyznano odpowiednią punktację w odniesieniu do m.in. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie, zgodnie z zatwierdzonymi Kryteriami oceny wniosku o dofinansowanie dla Działania 3.2.

Nadmienić w tym miejscu również należy, że wszelkie założenia zawarte we wniosku o dofinansowanie nie zostały Beneficjentowi w żaden sposób narzucone, albowiem na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie Beneficjent w sposób całkowicie autonomiczny i samodzielny określił, że deklaruje wydatki do poniesienia i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. W ramach realizacji projektu Beneficjent poniósł i rozliczył wydatki w łącznej kwocie 1 100 000,00 zł odnoszące się do jednego z zadań założonych we wniosku o dofinansowanie dotyczącego zakupu, montażu i instalacji pomp ciepła wraz z odwiertami, nagrzewnicami, grzejnikami i całym systemem odzysku ciepła produkcyjnego.

Wydatki te stanowiły 82% wartości ww. zadania i ...% wartości wszystkich wydatków

kwalfikowalnych założonych do realizacji w projekcie w terminie do dnia zakończenia realizacji projektu, który minął w dniu 31 sierpnia 2021 r.

W związku z powyższym, należy przede wszystkim podkreślić fakt, że z założonych do zrealizowania wydatków kwalifikowalnych we wniosku o dofinansowanie w wysokości: ... zł, Beneficjent poniósł i zrealizował tym samym wydatki w kwocie: 1 100 000,00 zł, stanowiące ... % wartości założonych do realizacji wydatków w projekcie. Tym samym Beneficjent w wyznaczonym terminie zakończenia realizacji projektu zrealizował ... założonego zakresu rzeczowego inwestycji, wskazanego we wniosku o dofinansowanie. Projekt dofinansowany ze środków unijnych został więc nie w pełni zrealizowany tj. na poziomie tylko ...% zaplanowanych do realizacji wydatków. Taki stan rzeczy potwierdziły również wyniki ww. kontroli doraźnej, zgodnie z którymi wskazano, że w zakresie rzeczowym projekt nie został w pełni zrealizowany zgodnie z założeniami wniosku i umowy o dofinansowanie realizacji projektu.

W wyniku dokonanych w trakcie ww. kontroli oględzin w miejscu realizacji projektu Zespół Kontrolny ustalił, że Beneficjent wykonał tylko część prac budowlanych i dokonał zakupu i montażu tylko części zakupionych elementów.

Instalacja fotowoltaiczna tj. panele fotowoltaiczne zostały zamontowane na dachach budynków, jednakże cała instalacja nie została wpięta do sieci energetycznej, a co za tym idzie w efekcie nie wykonywała pracy do jakiej została przeznaczona. W dniu ww. kontroli stwierdzono również, że Beneficjent wykonał wentylację i system odzysku ciepła wraz ze sterownią, jednakże maszyna, z której miała być odzyskiwana energia cieplna nie pracowała. Analogicznie, w trakcie kontroli stwierdzono również, że wykonana została tylko ilość 40 odwiertów z 57 odwiertów zaplanowanych do wykonania celem zamontowania pompy ciepła wraz z osprzętem, a co za tym idzie ww. pompa i elementy z nią związane nie mogły zostać zamontowane i tym samym cała instalacja odzysku ciepła nie funkcjonowała i nie wykonywała założonych zadań.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że ww. oględziny zostały dokonane przez Instytucję Zarządzającą w miejscu realizacji projektu w dniu 26 listopada 2021 r. czyli blisko 3 miesiące po zakończeniu terminu realizacji projektu, a instalacje i maszyny zakupione w ramach realizacji projektu nie były zamontowane i nadal nie wykonywały swojej pracy. Instalacja fotowoltaiczna nie została uruchomiona, ponieważ nie została wykonana przez Beneficjenta stacja transformatorowa niezbędna do prawidłowego działania tej instalacji i podłączenia jej do sieci energetycznej o średnim napięciu, co więcej złożony do ... wniosek o wykonanie warunków przyłączeniowych

dla tej stacji nie został uregulowany przez Beneficjenta wymaganą opłatą administracyjną. Z powodu problemów finansowych Beneficjenta nie zostały również zapłacone prace za sfinalizowanie wykonania odwiertów niezbędnych do zamontowania i w efekcie uruchomienia pompy ciepła wraz z całą towarzyszącą jej instalacją.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca stwierdziła niezrealizowanie przez Beneficjenta pełnego zakresu rzeczowego projektu (tj. wykonanie tylko ...% zakresu projektu) zgodnie z założeniami ujętymi we wniosku o dofinansowanie i w terminie wyznaczonym w umowie o dofinansowanie. Zgodnie z treścią § 5 ust.1 umowy o dofinansowanie realizacja projektu rozpoczęła się w dniu 1 października 2018 r. i miała zakończyć się wraz z dniem 31 sierpnia 2021 r. Jednakże na dzień zakończenia realizacji projektu tj. 31 sierpnia 2021 r. i co więcej jeszcze na dzień kontroli w miejscu realizacji projektu, przypadający blisko 3 miesiące po tej dacie tj. 26 listopada 2021 r., przedmiotowa inwestycja nie została finalnie ukończona i rozliczono jedynie ... % jej zakresu rzeczowego przewidzianego we wniosku o dofinansowanie. Zakupione instalacje i urządzenia były w większości zeskładowane w magazynie i nie zostały zamontowane i tym samym uruchomione, aby wykonywać założoną pracę i zadania. W związku z czym, projekt w zakresie rzeczowym nie został w pełni wykonany przez Beneficjenta w ww. terminie jego zakończenia, wyznaczonym zapisami umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie **Beneficjent naruszył również postanowienia § 5 ust.1 umowy o dofinansowanie oraz § 2 ust.2 umowy o dofinansowanie, gdzie wskazano, że Beneficjent zobowiązany jest do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.**

Następnie w wyniku ww. kontroli doraźnej Instytucja Zarządzająca stwierdziła również **nieosiągnięcie przez Beneficjenta celu projektu** określonego wskaźnikami produktu i rezultatu wskazanymi we wniosku o dofinansowanie. W ramach wskaźników produktu Beneficjent miał osiągnąć następujące wskaźniki:

1. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) [zł]– wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła ... zł, a wskaźnik ten został zrealizowany przez Beneficjenta na poziomie ... zł czyli w ...% jego wartości, wskaźnik ten miał istotne znaczenie, ponieważ dotyczył on wniesienia przez Beneficjenta wkładu własnego w realizację projektu, niezbędnego do sfinansowania wydatków niekwalifikowalnych założonych do realizacji w ramach projektu i części udziału własnego w wydatkach kwalifikowalnych w ramach projektu (tj. około ...% każdego wydatku

kwalikowalnego); zrealizowanie tego wskaźnika na poziomie ... % docelowej wartości świadczy więc o niezabezpieczeniu przez Beneficjenta wymaganych środków finansowych na wkład własny w projekcie,

2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) [przedsiębiorstwa] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 1 przedsiębiorstwo, a wskaźnik ten w ogóle nie został zrealizowany przez Beneficjenta, ponieważ Beneficjent nie zrealizował projektu wskutek czego wszystkie wydatki zostały uznane za niekwalifikowalne i otrzymane środki dotacji podlegają zwrotowi, a co za tym idzie nie można uznać, że w efekcie osiągnięto przedsiębiorstwo otrzymujące dotacje unijne,
3. Liczba przedsiębiorstw otrzymujące wsparcie (CI 1) [przedsiębiorstwa] – wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 1 przedsiębiorstwo, a wskaźnik ten w ogóle nie został zrealizowany przez Beneficjenta, ponieważ Beneficjent nie zrealizował projektu wskutek czego wszystkie wydatki zostały uznane za niekwalifikowalne i otrzymane środki wsparcia podlegają zwrotowi, a co za tym idzie nie można uznać, że w efekcie osiągnięto przedsiębiorstwo otrzymujące wsparcie,
4. Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły efektywność energetyczną [szt.] – wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 1 szt., a wskaźnik ten w ogóle nie został zrealizowany przez Beneficjenta, ponieważ Beneficjent nie zrealizował projektu wskutek czego nie uzyskał założonej zwiększonej efektywności energetycznej (tj. pompa ciepła i instalacja fotowoltaiczna nie zostały uruchomione i nie funkcjonowały),
5. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] – wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 1 szt., a wskaźnik ten w ogóle nie został zrealizowany przez Beneficjenta, ponieważ Beneficjent nie zamontował i nie uruchomił pompy ciepła wraz z osprzętem, a także nie podłączył i nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowały jednostki mające na celu wytwarzać tą energię cieplną z OZE,
6. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 1 szt., a wskaźnik ten w ogóle nie został zrealizowany przez Beneficjenta, ponieważ Beneficjent nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowała jednostka mająca na celu wytwarzać tą energię elektryczną z OZE,
7. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 1 szt., a wskaźnik ten w ogóle nie został zrealizowany przez Beneficjenta, ponieważ

Beneficjent nie ukończył realizacji projektu wskutek czego nie funkcjonowały pompa ciepła i instalacja fotowoltaiczna, a co za tym idzie nie doszło finalnie do żadnej modernizacji energetycznej budynków,

8. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji [m²] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła ... m², a wskaźnik ten nie został zrealizowany przez Beneficjenta z uwagi na nieukończenie zakładanego zakresu rzeczowego inwestycji.

Następnie, w ramach wskaźników rezultatu Beneficjent miał osiągnąć następujące wskaźniki:

1. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] – wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 2 466,13 GJ/rok, a wskaźnik ten nie został zrealizowany, ponieważ Beneficjent nie zamontował i nie uruchomił pompy ciepła wraz z osprzętem, a także nie podłączył i nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowały jednostki mające na celu wytwarzać tą energię ciepłą z OZE i tym samym nie osiągnięto żadnych oszczędności w zużyciu energii cieplnej,
2. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [MWh/rok] – wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 21,84 MWh/rok, a wskaźnik ten nie został zrealizowany, ponieważ Beneficjent nie podłączył i nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowała jednostka mająca na celu wytwarzać tą energię elektryczną i tym samym nie osiągnięto żadnych oszczędności w zużyciu energii elektrycznej,
3. Spadek zużycia wody przez wsparte przedsiębiorstwa [m³/rok] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 420,48 m³/rok, a wskaźnik ten nie został zrealizowany, ponieważ Beneficjent nie zakończył zakresu rzeczowego inwestycji,
4. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO₂] (CI 34) - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 5,91 tony równoważnika CO₂, a wskaźnik ten nie został zrealizowany, ponieważ Beneficjent nie zamontował i nie uruchomił pompy ciepła wraz z osprzętem, a także nie podłączył i nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowały jednostki mające na celu wytwarzać dodatkową energię ciepłą z OZE i tym samym nie osiągnięto żadnych oszczędności w zużyciu energii cieplnej i nie zmniejszono tym samym emisji szkodliwych gazów cieplarnianych,
5. Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 3 513,20 GJ/rok, a wskaźnik ten nie został zrealizowany,

- ponieważ Beneficjent nie zamontował i nie uruchomił pompy ciepła wraz z osprzętem, a także nie podłączył i nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowały jednostki mające na celu wytwarzać dodatkową energię cieplną czy elektryczną z OZE i tym samym nie osiągnięto żadnego zmniejszenia zużycia energii końcowej w ramach projektu,
6. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych [MWt] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 0,13 MWt, a wskaźnik ten nie został zrealizowany, ponieważ Beneficjent nie zamontował i nie uruchomił pompy ciepła wraz z osprzętem, a także nie podłączył i nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowały jednostki mające na celu wytwarzać tę energię cieplną z OZE i tym samym nie osiągnięto żadnej dodatkowej zdolności do wytwarzania energii cieplnej,
  7. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [MWe] - wartość docelowa do osiągnięcia wynosiła 0,19 MWe, a wskaźnik ten nie został zrealizowany, ponieważ Beneficjent nie uruchomił instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie funkcjonowała jednostka mająca na celu wytwarzać tę energię elektryczną z OZE i tym samym nie osiągnięto żadnej dodatkowej zdolności do wytwarzania energii elektrycznej.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca wskutek braku realizacji ww. wskaźników produktu i rezultatu stwierdziła **naruszenie przez Beneficjenta treści § 7 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie**, gdzie wskazano, że Beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu w sposób, który zapewni **osiągnięcie** i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości projektu, a w przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika **lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu projektu**. Jak już powyżej omówiono Beneficjent nie uruchomił maszyn, urządzeń czy instalacji mających na celu wytwarzać dodatkową energię elektryczną czy cieplną, a co za tym idzie nie doszło do faktycznego zmniejszenia zużycia energii w dofinansowanym obiekcie czyli tym samym nie zaoszczędzono kosztów ponoszonych na energię i nie doszło w efekcie do zakładanego zwiększenia efektywności energetycznej przedsiębiorstwa czyli ... . Wskutek braku osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu przez

Beneficjenta bezspornie doszło do nieosiągnięcia zakładanego celu projektu i tym samym Instytucja Zarządzająca nie miała innej możliwości niż stwierdzenie naruszenia postanowień § 7 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie.

Instytucja Zarządzająca wskutek ww. kontroli doraźnej stwierdziła również naruszenie przez Beneficjenta treści § 8 ust.16 umowy o dofinansowanie wskutek niezłożenia przez Beneficjenta końcowego rozliczenia projektu w formie wniosku o płatność końcową. Zgodnie z postanowieniami § 8 ust.16 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany był do złożenia wniosku o płatność końcową w terminie do dnia zakończenia realizacji projektu czyli do dnia 31 sierpnia 2021 r. Jednakże, obowiązku tego Beneficjent nie dochował, ponieważ nie złożył końcowego wniosku o płatność do Instytucji Zarządzającej, a powodem takiego stanu rzeczy było zapewne nieukończenie realizacji projektu przez Beneficjenta.

Kolejnym naruszeniem procedur obowiązujących w ramach RPOWŚ 2014-2020 stwierdzonym w wyniku kontroli doraźnej było naruszenie przez Beneficjenta postanowień § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie poprzez niezachowanie odpowiedniej ścieżki audytu wskutek nie dostarczenia Zespołowi kontrolującemu w ramach Instytucji Zarządzającej wymaganej dokumentacji finansowo – księgowej dotyczącej wydatków rozliczonych we wnioskach o płatność. Beneficjent nie okazał kompletu wymaganej dokumentacji finansowo-księgowej w trakcie ww. kontroli doraźnej w miejscu realizacji projektu oraz na etapie późniejszych czynności kontrolnych na pisemne żądanie Instytucji Zarządzającej. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Beneficjent nie przedstawił bowiem ewidencji księgowej potwierdzającej, że wydatki poniesione w ramach projektu zostały prawidłowo zaksięgowane. Ponadto, Zespołowi Kontrolującemu w dniu kontroli nie została okazana żadna dokumentacja potwierdzająca, że oryginały dokumentów będących przedmiotem kontroli administracyjnej na etapie weryfikacji przez Instytucję Zarządzającą wniosków o płatność są tożsame ze skanami tych dokumentów zamieszczonymi w systemie teleinformatycznym SL2014. W trakcie kontroli doraźnej, ustanowiony ówczesnie Pełnomocnik Beneficjenta taki stan rzeczy wyjaśniał koniecznością zmiany działu księgowego i przejęciem księgowości przez zewnętrzne biuro rachunkowe i zaistniałymi wskutek tego problemami, ponieważ przejęcie dokumentacji nie odbyło się w sposób umożliwiający jej identyfikację. W tym miejscu należy zaznaczyć, że od dnia kontroli w miejscu realizacji projektu tj. od 26 listopada 2021 r. do dnia wydania ostatecznej Informacji pokontrolnej tj. 1 lutego 2022 r. przedmiotowa dokumentacja nie została dostarczona do Instytucji Zarządzającej, a co za tym idzie

nie można uznać, że Beneficjent zachował właściwą ścieżkę audytu poprzez niewłaściwe dokumentowanie realizacji projektu. Tym samym wskutek nie okazania przez Beneficjenta wymaganej dokumentacji finansowo-księgowej Instytucja Zarządzająca stwierdziła naruszenie treści § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym Beneficjent zobowiązany był do zapewnienia Instytucji Zarządzającej prawa pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją projektu przez cały okres ich przechowywania (tj. aż do momentu zakończenia okresu trwałości projektu) oraz prawa tworzenia ich uwierzytelnionej kopii i odpisów.

Jednocześnie, Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że poczynione wskutek kontroli doraźnej ww. ustalenia w zakresie stwierdzenia naruszenia § 2 ust.2, § 5 ust.1, § 7 ust.1 i 3, § 8 ust.16 i § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie oraz treści podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e) i j) Wytycznych kwalifikowalności wydatków potwierdziła również kontrola przeprowadzona w miejscu realizacji projektu przez instytucję zewnętrzną tj. Instytucję Audytową (tj. Krajową Administrację Skarbową). Instytucja Audytowa w swoim omówionym powyżej raporcie pokontrolnym również wskazywała na częściowe wykonanie przez Beneficjenta rzeczowego zakresu inwestycji określonej zapisami wniosku o dofinansowanie i załączonej do niego dokumentacji konkursowej, a ustalenia poczynione przez tą instytucję w miejscu realizacji inwestycji objętej projektem również pokryły się z wynikami kontroli doraźnej poczynionej przez Instytucję Zarządzającą. Instytucja Audytowa w raporcie pokontrolnym stwierdziła więc również naruszenie przez Beneficjenta zapisów § 5 i § 7 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie z uwagi na niezrealizowanie projektu przez Beneficjenta w terminie określonym umową o dofinansowanie oraz nieosiągnięcie założonego celu projektu zgodnie z postanowieniami wniosku o dofinansowanie. Analogicznie, jak Instytucja Zarządzająca, Instytucja Audytowa wskazała również na naruszenie przez Beneficjenta treści podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e, lit. j Wytycznych kwalifikowalności wydatków, zgodnie z którym wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie warunek poniesienia go zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie i warunek faktycznego dokonania wydatku w okresie kwalifikowalności projektu, wyznaczonym datami rozpoczęcia i zakończenia okresu realizacji projektu.

Ponadto, omówione powyżej naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie przez Beneficjenta, w tym w szczególności te dotyczące niezrealizowania całego zakresu rzeczowego inwestycji określonej zapisami wniosku o dofinansowanie, prowadzą do wniosku, że **Beneficjent nie**

zabezpieczył środków finansowych w ramach tzw. wkładu własnego na sfinansowanie częściowego udziału w wydatkach ponoszonych w ramach realizacji projektu. Zgodnie z treścią **§ 2 ust. 3 lit. c oraz § 2 ust. 4 umowy o dofinansowanie** Beneficjent zobowiązany był do zabezpieczenia i wniesienia w ramach realizacji projektu własnych środków finansowych w łącznej kwocie: ... zł. Do wniosku o dofinansowanie Beneficjent załączył bowiem dokument pn. „Oświadczenie o zabezpieczeniu środków na realizację inwestycji”, stanowiący załącznik nr 13 do wniosku o dofinansowanie, w którym wskazał, że zabezpieczył środki finansowe w łącznej kwocie: ... zł na pokrycie kosztów wkładu własnego w projekcie oraz całości wydatków niekwalifikowalnych ujętych w projekcie. Dokument ten stanowił część niezbędnej dokumentacji konkursowej i stanowił jednocześnie pisemną deklarację Beneficjenta w zakresie zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych na zrealizowanie projektu. W związku z czym, Beneficjent zapewnił Instytucję Zarządzającą, że posiada środki finansowe w wysokości ... zł, niezbędne do pokrycia udziału (wkładu) własnego w wydatkach założonych w ramach realizacji projektu. Na potwierdzenie zabezpieczenia finansowego projektu Beneficjent do ww. oświadczenia dołączył kolejny dokument pn. „Rachunek ...”

Jednakże, w wyniku realizacji projektu ostatecznie okazało się, że Beneficjent nie zabezpieczył ww. środków wkładu własnego, ponieważ wydatkował i rozliczył w ramach projektu środki finansowe w kwocie 1 100 000,00 zł, z których zgodnie z montażem finansowym przyjętym w umowie o dofinansowanie kwota środków w wysokości: ... zł powinna stanowić środki własne Beneficjenta tzw. wkład własny w projekcie, a pozostała kwota w wysokości ... zł powinna stanowić środki dofinansowania tj. środki EFRR. W tym miejscu zaznaczyć należy, że w ramach realizacji projektu Instytucja Zarządzająca wypłaciła Beneficjentowi środki dofinansowania EFRR w łącznej kwocie 1 104 000,00 zł, w tym 704 000,00 zł łącznie w formie zaliczki i refundacji rozliczonej we wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... oraz 400 000,00 zł w formie zaliczki otrzymanej i nie rozliczonej przez Beneficjenta. Kwota wypłaconych łącznie środków dofinansowania w wysokości 1 104 000,00 zł odpowiada więc kwocie poniesionych przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych, w których przecież powinny zawierać się środki własne Beneficjenta, a co za tym idzie wydatki te powinny znacznie przewyższać kwotę wypłaconych środków dofinansowania. W analizowanym przypadku mamy jednak do czynienia z odwrotną sytuacją, ponieważ to wypłacone środki dofinansowania przekroczyły wydatki kwalifikowalne, a co za tym idzie prowadzi to do wniosku, że z przekazanych środków EFRR Beneficjent pokrywał również tą część wydatków, która powinna być finansowana z własnych środków finansowych tj. wkładu własnego.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca doszła również do wniosku, że Beneficjent naruszył postanowienia § 2 ust. 3 lit. c oraz § 2 ust. 4 umowy o dofinansowanie z uwagi na niezabezpieczenie własnych środków finansowych w ramach wkładu własnego na realizację projektu.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że Beneficjent nie wywiązał się z ww. założeń wskazanych we wniosku o dofinansowanie oraz w umowie o dofinansowanie, ponieważ nie zrealizował zakresu rzeczowego i finansowego inwestycji określonej zapisami wniosku o dofinansowanie i tym samym nie osiągnął założonego celu projektu. Takie działanie Beneficjenta świadczy również o ponoszeniu wydatków w sposób niecelowy i niezgodny z zapisami umowy o dofinansowanie i Wytycznych kwalifikowalności wydatków. W tym miejscu ponownie podkreślić należy, że takie działanie Beneficjenta świadczy również o tym, że cel projektu, na który zostało przyznane dofinansowanie nie został osiągnięty, ponieważ wypłacone i rozliczone środki dofinansowania nie zostały przeznaczone ostatecznie na sfinalizowanie zadania inwestycyjnego dotyczącego montażu pompy ciepła i systemu odzysku ciepła czy zadania inwestycyjnego dotyczącego instalacji fotowoltaicznej, a co za tym idzie nie przysłużyły się celowi projektu jakim było zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach ...

Potwierdzeniem tego faktu są przede wszystkim omówione powyżej wyniki ww. kontroli doraźnej Instytucji Zarządzającej oraz wnioski pokontrolne dokonane przez inną zewnętrzną instytucję kontrolną tj. Instytucję Audytową (KAS), wskazujące na brak zrealizowania pełnego zakresu rzeczowo-finansowego projektu i nieosiągnięcie założonego celu projektu, na jaki wypłacone zostały środki wspólnotowego dofinansowania.

Wobec powyższego, w analizowanej sprawie zdaniem Instytucji Zarządzającej bezsprzecznie doszło do naruszenia postanowień § 2 ust.2, § 2 ust. 3 lit. c oraz § 2 ust. 4, § 5 ust.1, § 7 ust.1 i ust. 3, § 8 ust.16 i § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie oraz treści podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e) i j) Wytycznych kwalifikowalności wydatków w związku z niecelowym i niezgodnym z procedurami zawartymi czy to w umowie o dofinansowanie czy w Wytycznych ponoszeniem wydatków, a także nieosiągnięciem w rezultacie zamierzonego celu projektu.

W ramach treści § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się bowiem do:
„Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi

przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości.”

Wobec powyższego, faktem jest niezrealizowanie przez Beneficjenta całości wydatków kwalifikowalnych założonych we wniosku o dofinansowanie, podlegającemu w tak wskazanym zakresie ocenie merytoryczno-technicznej wskutek której przyznano dofinansowanie ze środków unijnych. Nadmienić należy, iż wszystkie ww. założenia projektowe brane były pod uwagę przy ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie projektu.

Instytucja Zarządzająca stwierdziła więc wykorzystanie środków dofinansowania z naruszeniem procedur obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania, którymi są obowiązujące wytyczne programowe i postanowienia umowy o dofinansowanie.

Zasady dotyczące konieczności osiągnięcia zamierzonego celu projektu, czy konieczności zrealizowania pełnego zakresu rzeczowo-finansowego projektu w wyznaczonym umownie terminie, opisane w Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z tymi dokumentami programowymi. Ponadto, Beneficjent w pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie oświadczył, że „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuję się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Rady Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.”. W związku z czym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na Beneficjenta w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów umowy o dofinansowanie.

Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania, a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego. W związku z powyższym, niewypełnienie jej postanowień przez Beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca ponownie podkreśla, że Beneficjent zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie był zobowiązany do bezwzględnego stosowania zasad i warunków dofinansowania w niej zawartych tj. Beneficjent nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie, ponieważ realizował projekt dofinansowany z udziałem środków publicznych, a nie całkowicie środków własnych.

W przedmiotowej sprawie ponownie należy podkreślić, że w ramach projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak **zasada przejrzystości, czy też transparentji**, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 ust.1 tejże Umowy).

Naruszenie zatem przez Beneficjenta procedur opisanych w ww. Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie projektu dało Instytucji Zarządzającej podstawę do stwierdzenia obowiązku zwrotu tych środków jako wykorzystanych sprzecznie z tymi procedurami.

W przedmiotowej sprawie **naruszeniem procedur** skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązanie się Beneficjenta z procedur opisanych w umowie o dofinansowanie, Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków (stanowiących podstawę Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego) i tym samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 184 u.f.p.) tj. niewywiązanie się przez Beneficjenta z zapisów zawartych w **§ 2 ust.2, § 2 ust. 3 lit. c oraz § 2 ust. 4, § 5 ust.1, § 7 ust.1 i ust. 3, § 8 ust.16 i § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie oraz treści podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e) i j) Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.** Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

W takim stanie faktycznym uznać należy, że Beneficjent **naruszył procedury wydatkowania środków unijnych**, a tym samym środki finansowe przeznaczone na realizację projektu, w ramach którego rozliczone i wypłacone środki dofinansowania z EFRR w wysokości: 704 000,00 zł nie przyczyniły się w rezultacie do osiągnięcia założonego celu projektu, podlegają zwrotowi. Na tej podstawie stwierdzić można, iż zaszła niezależna podstawa do żądania zwrotu całości rozliczonych i wypłaconych środków dofinansowania w wysokości 704 000,00 zł, gdyż Beneficjent naruszył procedury wydatkowania tych środków zgodnie z przyjętymi założeniami we wniosku i umowie o dofinansowanie projektu, a także Wytycznych kwalifikowalność wydatków.

Naruszenie postanowień § 2 ust.2, § 2 ust. 3 lit. c oraz § 2 ust. 4, § 5 ust.1, § 7 ust.1 i ust. 3, § 8 ust.16 i § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie oraz treści podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e) i j) Wytycznych kwalifikowalności wydatków przez Beneficjenta potwierdza wystąpienie pierwszej z przesłanek nieprawidłowości czyli naruszenia prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego.

Następnie, Instytucja Zarządzająca analizując kolejny element składowy definicji nieprawidłowości, którym jest „**działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności**” wskazuje, że w analizowanej sprawie, zaniechaniem Beneficjenta było niezrealizowanie całości rzeczowo-finansowego zakresu inwestycji określonej we wniosku o dofinansowanie i nieosiągnięcie tym samym założonego celu projektu oraz niezabezpieczenie środków finansowych niezbędnych do pokrycia wkładu własnego w projekcie.

Omawiając kwestię zaniechania Beneficjenta należy odnieść się przede wszystkim do kwestii zaniechania Beneficjenta w zakresie braku pełnej finansowej realizacji projektu czyli niezabezpieczenia omówionych powyżej środków w kwocie: ... zł, koniecznych do pokrycia części wydatków kwalifikowalnych w ramach tzw. wkładu własnego (udziału własnych środków finansowych) w projekcie. Jak już to omówiono powyżej w sposób szczegółowy Beneficjent pomimo złożenia stosownych oświadczeń i dokumentów w ramach załączników do wniosku o dofinansowanie w rezultacie nie zabezpieczył środków finansowych w wysokości: ... zł i tym samym nie posiadał środków na pokrycie wkładu własnego w wydatkach ponoszonych w ramach projektu. W rezultacie doprowadziło to do nieuregulowania poszczególnych faktur wystawionych przez wykonawcę inwestycji czy niezbędnych opłat administracyjnych, a co za tym idzie doszło w efekcie do zatrzymania prac inwestycyjnych w miejscu realizacji projektu. W tym miejscu podkreślić należy fakt, że Beneficjent miał świadomość konieczności zabezpieczenia tych środków, ponieważ złożył ww. stosowne oświadczenie do wniosku o dofinansowanie w tym zakresie i co więcej zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie przyjętym do realizacji miał świadomość, że część wydatków uznana w wyniku oceny projektu jako wydatki niekwalifikowalne do dofinansowania w wysokości: ... zł będzie musiał sfinansować wyłącznie z własnych środków finansowych. Jednocześnie, Beneficjent miał świadomość, zgodnie z warunkami zawartymi w umowie o dofinansowanie, konieczności zrealizowania projektu w jego części kwalifikowalnej, jak i tej niekwalifikowalnej, ponieważ obie te części stanowiły nierozdzielalną część całości inwestycji objętej projektem. Nadmienić również należy, że Beneficjent po otrzymaniu wyników oceny projektu podjął się jego realizacji i podpisał umowę o dofinansowanie, mając wiedzę o wysokości niekwalifikowalnej części inwestycji. Jednakże, Beneficjent nie zrealizował w pełni nawet i tej części wydatków uznanych jako kwalifikowalne (tj. poniósł jedynie 1 100 000,00 zł czyli ... % planowanych wydatków), a co za tym idzie bezsprzecznie dowodzi to o fakcie niezabezpieczenia odpowiednich środków finansowych na realizację dofinansowanej inwestycji. Tym samym dowodzi

to również o zaniechaniu Beneficjenta w zakresie niezabezpieczenia środków finansowych na realizację projektu. Następnie, kolejnym aspektem zaniechania Beneficjenta, wynikającym z niezabezpieczenia środków finansowych na wkład własny, jest zaniechanie w postaci niezrealizowania pełnego zakresu rzeczowego inwestycji objętej wnioskiem o dofinansowanie. Prace inwestycyjne w miejscu realizacji projektu nie zostały zakończone w terminie wyznaczonym umową o dofinansowanie tj. m.in. nie zostały wykonane wszystkie planowane odwierty konieczne do zamontowania pompy ciepła wraz z osprzętem, a zamontowana instalacja fotowoltaiczna nie została podpięta do sieci energetycznej z uwagi na niewykonanie stacji transformatorowej potrzebnej do jej prawidłowego działania. Tym samym, urządzenia te i instalacje nie wykonywały swojej pracy, a co za tym idzie nie było realizowane zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstwa czyli nie osiągnięty został założony cel projektu.

W tym miejscu podkreślić również należy fakt, że Beneficjent we wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... wnioskującym o wypłatę kolejnej płatności zaliczkowej w ramach projektu oświadczył, że w kwestii postępu rzeczowego realizacji projektu prace są w trakcie realizacji, a do czasu złożenia kolejnego wniosku o płatność Beneficjent planuje zrealizować 80% zaplanowanych prac w projekcie. W tym wniosku o płatność wnioskującym o wypłatę ww. zaliczki Beneficjent nie wskazał żadnych problemów czy to w zakresie kondycji finansowej przedsiębiorstwa, czy to w zakresie poruszanej w późniejszej korespondencji kwestii spadku obrotów i zysku przedsiębiorstwa z uwagi na zakłócenie łańcuchu dostaw towarów z uwagi na pandemię COVID-19. Nie bez znaczenia jest też fakt, że ww. wniosek o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... został złożony w dniu 12 lutego 2021 r., czyli w momencie gdy stan epidemii COVID-19, ogłoszony w marcu 2020 r. trwał już prawie rok i były już znane Beneficjentowi skutki i wpływ tej epidemii na stan gospodarki światowej i krajowej. W związku z czym, Beneficjent poprzez niewskazanie w ww. wniosku o płatność na żadne problemy związane z realizacją projektu, złożył tym samym oświadczenie względem Instytucji Zarządzającej, że jego kondycja finansowa pozwala na sprawne rozliczanie otrzymywanych środków dofinansowania. Dodatkowo należy również zwrócić uwagę na oświadczenie Beneficjenta poczynione w ww. wniosku o płatność w punkcie pn. „Oświadczenie beneficjenta” tj.: **„Ja niżej podpisany oświadczam, iż zgodnie z moją wiedzą informacje zawarte we wniosku o płatność rzetelnie odzwierciedlają rzeczowy i finansowy postęp realizacji projektu, we wniosku o płatność nie pominięto żadnych istotnych informacji, ani nie podano nieprawdziwych informacji, które mogłyby wpłynąć na ocenę prawidłowości realizacji projektu oraz finansowego i rzeczowego postępu w realizacji projektu.”**

Następnie, w kolejnym wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-... mającym charakter sprawozdawczy z postępów realizacji projektu, złożonym 17 maja 2021 r., Beneficjent oświadczył, że zadania inwestycyjne są w trakcie realizacji, a do czasu złożenia kolejnego wniosku o płatność Beneficjent planuje rozliczyć otrzymaną ostatnią transzę zaliczki. Takie działanie Beneficjenta utwierdziło Instytucję Zarządzającą w przeświadczeniu, że projekt realizowany jest bez przeszkód zarówno w zakresie jego części rzeczowej jak i finansowej.

Odnosząc się więc do wskazanej powyżej definicji nieprawidłowości wskazać należy, że bezsprzecznie w analizowanej sprawie doszło do **zaniechania i również działania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności poprzez zaniechanie polegające na niezrealizowaniu całości rzeczowo-finansowego zakresu inwestycji określonej we wniosku o dofinansowanie i nieosiągnięciu tym samym założonego celu projektu oraz niezabezpieczeniu środków finansowych niezbędnych do pokrycia wkładu własnego w projekcie, a także działaniu Beneficjenta polegającym na deklarowaniu przez Beneficjenta w składanych wnioskach o płatność stanu realizacji projektu, przebiegającego bez problemów czy to w zakresie rzeczowej czy finansowej części inwestycji.**

Następnie, Instytucja Zarządzająca analizując kolejny element składowy definicji nieprawidłowości, którym jest „***naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem***” wskazuje, że w analizowanej sprawie doszło do rzeczywistego obciążenia budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem.

Instytucja Zarządzająca pragnie w tym miejscu wskazać, że **niniejsza szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził w ogóle do realizacji założonego celu projektu** tj. wypłacone środki dofinansowania z EFRR w łącznej kwocie:

704 000,00 zł zostały przeznaczone przez Beneficjenta na sfinansowanie wydatków inwestycyjnych, które w końcowym efekcie nie zostały w pełni zrealizowane tj. nie zamontowano i nie uruchomiono pompy ciepła wraz z niezbędnym osprzętem i systemem odzysku ciepła oraz nie uruchomiono instalacji fotowoltaicznej. Beneficjent otrzymał ww. środki dofinansowania na współfinansowanie ww. wydatków kwalifikowalnych, wskazanych we wniosku o dofinansowanie, a nie zrealizował w pełni tych wydatków w ich zakresie rzeczowym określonym zapisami wniosku o dofinansowanie. Bezsprzecznym faktem jest więc niezrealizowanie w pełni przez Beneficjenta

projektu w jego kształcie przyjętym postanowieniami wniosku o dofinansowanie, a co za tym idzie przedmiotowe środki dofinansowania zostały przeznaczone na **sfinansowanie wydatków, które nie doprowadził w ogóle do realizacji założonego celu projektu.**

Projekt, na który przyznano i wypłacono dofinansowanie ze środków EFRR, miał przecież na celu, mierzonym wskaźnikami określonymi we wniosku o dofinansowanie, doprowadzić do osiągnięcia zwiększonej efektywności energetycznej prowadzonego przedsiębiorstwa tj. w efekcie do procesu produkcyjnego pozyskiwana miała być mniejsza ilość energii z sieci energetycznej, a więcej energii z odnawialnych źródeł energii, zminimalizowana miała być emisja CO₂ do atmosfery, zmniejszone miało być zapotrzebowanie na energię elektryczną z sieci oraz poprawie ulec miała efektywność energetyczna budynku.

W tym miejscu podkreślić należy, że jeden z celów tego projektu w postaci zminimalizowania emisji CO₂ do atmosfery jest przecież pożądanym społecznie zjawiskiem w zakresie ochrony środowiska i szeroko rozumianej polityki ekologicznej.

W takim kształcie wniosek o dofinansowanie wraz z załączoną dokumentacją konkursową został poddany ocenie merytoryczno-technicznej przez Instytucję Zarządzającą, w trakcie której przyznano odpowiednią punktację w odniesieniu do m.in. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie, zgodnie z zatwierdzonymi Kryteriami oceny wniosku o dofinansowanie dla Działania 3.2.

Nie wywiązanie się przez Beneficjenta z postanowień umowy o dofinansowanie poprzez niezrealizowanie projektu założonego do realizacji w kształcie przyjętym we wniosku o dofinansowanie nabiera szczególnego znaczenia w kontekście kwestii zakładanego zwiększenia efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach w regionie w wyniku realizacji niniejszego projektu, a które to kwestie miały znaczący wpływ na proces przyznawania dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą.

Zgodnie z § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie Beneficjent był zobowiązany do zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu oraz osiągnięcia celów (produktu i rezultatu) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Miernikiem realizacji celów projektu, który realizował Beneficjent, były wskaźniki produktu i rezultatu stanowiące m.in. o obowiązku dokonania zwiększenia efektywności energetycznej przedsiębiorstwa wskutek zmniejszenia zużycia energii cieplnej i energii elektrycznej oraz uzyskania dodatkowej zdolności wytwarzania energii cieplnej

i elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (tj. z instalacji fotowoltaicznej). Umowa o dofinansowanie nakłada na Beneficjenta obowiązek realizacji projektu tak, by ponoszenie wydatków następowało w sposób zapewniający osiągnięcie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Podpisując umowę o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do realizacji projektu w pełnym zakresie, zgodnie z umową o dofinansowanie i jej załącznikami oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie, w trakcie realizacji projektu jak i w okresie jego trwałości.

Osiągnięcie celu projektu następuje bowiem poprzez osiągnięcie planowanych wskaźników produktu oraz rezultatów. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że owe wskaźniki rezultatu nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. Należy zwrócić uwagę na fakt, że jednym z celów RPOWŚ na lata 2014-2020 było m.in. zwiększanie efektywności energetycznej przedsiębiorstw i uzyskiwanie w wyniku tego procesu nowych źródeł energii w przedsiębiorstwach pozyskiwanych z odnawialnych źródeł energii, co znacznie sprzyja również polityce ochrony środowiska naturalnego w regionie.

W przypadku bowiem deklarowania osiągnięcia zwiększonej efektywności energetycznej w przedsiębiorstwie, w świetle treści Załącznika nr 1 do uchwały nr 11/2016 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 z dnia 14 stycznia 2016 r. pn. *Kryteria merytoryczne dla Działania 3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w przedsiębiorstwach realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zwanego dalej Kryteriami merytorycznymi*, projekt w zakresie kryterium „**Stopień poprawy efektywności energetycznej projektu**” otrzymywał maksymalnie 4 punkty, a waga tego kryterium stanowiła liczbę 4 co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba punktów była mnożona razy 4 czyli po zważeniu punktów projekt otrzymywał maksymalnie 16 punktów w tym kryterium. W ramach tego kryterium w wyniku dokonanej oceny projekt uzyskał ... punktów ponieważ zakres poprawy efektywności energetycznej wynikający z audytu energetycznego mierzony spadkiem zużycia energii w odniesieniu do stanu początkowego wynosił ...% i przewyższał preferowany w konkursie zamkniętym współczynnik zwiększenia efektywności energetycznej ustalony na

poziomie wyższym niż ... %. Jednocześnie z uwagi na wpływ projektu na zakres poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstw waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 4, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba tych punktów została pomnożona razy 4, czyli w analizowanym przypadku dzięki zadeklarowanemu zwiększeniu poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa w wyniku realizacji projektu Beneficjent uzyskał ... punktów.

Następnie, w ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Efektywność dofinansowania projektu**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 4 punktów, a waga tego kryterium stanowiła liczbę 4 co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba punktów była mnożona razy 4 czyli po zważeniu punktów projekt otrzymywał maksymalnie 16 punktów w tym kryterium. W ramach tego kryterium w wyniku dokonanej oceny projekt uzyskał ... punktów ponieważ Beneficjent uzyskał mieszczącą się w ustalonym w konkursie przedziale powyżej ... do ... włącznie wartość ilorazu mierzonego wartością wnioskowanego dofinansowania do ilości założonego zmniejszonego zapotrzebowania na energię (tj. koszt jednostkowy zł/MWh/rok). Jednocześnie z uwagi na kwestię uzyskiwania zwiększonego efektu w postaci ilości zmniejszonego zapotrzebowania na energię przy jak najniższym udziale środków unijnych waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 4, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba ... punktów została pomnożona razy 4, czyli w analizowanym przypadku dzięki ww. ilorazowi efektywności dofinansowania Beneficjent uzyskał liczbę ... punktów.

Następnie, w ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Efekt ekologiczny**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 4 punktów, a waga tego kryterium stanowiła liczbę 4 co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba punktów była mnożona razy 4 czyli po zważeniu punktów projekt otrzymywał maksymalnie 16 punktów w tym kryterium. W ramach tego kryterium w wyniku dokonanej oceny projekt uzyskał liczbę ... pkt, ponieważ Beneficjent uzyskał mieszczącą się w ustalonym w konkursie przedziale powyżej ... do ... włącznie wartość wskaźnika wyrażonego w procentach (tj. uzyskał ...%) dotyczącego wykorzystania energii odnawialnej w stosunku do zapotrzebowania na energię po realizacji projektu, a co za tym idzie otrzymał ... . Jednocześnie z uwagi na wpływ projektu na kwestię zwiększania wykorzystywania energii odnawialnej w przedsiębiorstwach waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 4, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba ... pkt została pomnożona razy 4,

czyli w analizowanym przypadku dzięki zadeklarowaniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii Beneficjent uzyskał liczbę ... punktów.

W ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Kompleksowość projektu**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 5 pkt, a waga tego kryterium stanowiła liczbę 3 co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba punktów była mnożona razy 3 czyli po zważeniu punktów projekt otrzymywał maksymalnie 15 punktów w tym kryterium. W ramach tego kryterium w wyniku dokonanej oceny projekt uzyskał liczbę ... pkt, ponieważ Beneficjent zadeklarował, że w wyniku realizacji projektu osiągnie zmniejszenie zapotrzebowania zakładu na energię ciepłą i na energię elektryczną, ograniczenie zużycia wody w zakładzie oraz redukcję emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza, a co za tym idzie otrzymał ... . Jednocześnie waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 3, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba ... pkt została pomnożona razy 3, czyli w analizowanym przypadku dzięki tak wyrażonej kompleksowości projektu Beneficjent uzyskał liczbę ... punktów.

Następnie, w ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Ograniczenie emisji CO₂**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 3 pkt, a waga tego kryterium stanowiła liczbę 2 co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba punktów była mnożona razy 2 czyli po zważeniu punktów projekt otrzymywał maksymalnie 6 punktów w tym kryterium. W ramach tego kryterium w wyniku dokonanej oceny projekt uzyskał liczbę ... pkt, ponieważ Beneficjent uzyskał mieszczącą się w ustalonym w konkursie przedziale powyżej ... do ... włącznie wartość wskaźnika redukcji emisji CO₂ do powietrza (tj. uzyskał redukcję emisji na poziomie ... Mg/rok), a co za tym idzie otrzymał ... . Jednocześnie z uwagi na wpływ projektu na kwestię zmniejszenia redukcji emisji CO₂ do powietrza waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 2, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba ... pkt została pomnożona razy 2, czyli w analizowanym przypadku dzięki zadeklarowanej redukcji emisji CO₂ Beneficjent uzyskał liczbę ... punktów.

Następnie, w ramach ostatniego Kryterium merytorycznego pn. „**Stopień redukcji emisji pyłu PM₁₀**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 3 pkt, a waga tego kryterium stanowiła liczbę 2 co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba punktów była mnożona razy 2 czyli po zważeniu punktów projekt otrzymywał maksymalnie 6 punktów w tym kryterium.

W ramach tego kryterium w wyniku dokonanej oceny projekt uzyskał liczbę ... pkt, ponieważ Beneficjent uzyskał mieszczącą się w ustalonym w konkursie przedziale powyżej ... do ...

włącznie wartość wskaźnika redukcji emisji pyłu PM10 do powietrza, a co za tym idzie otrzymał .... Jednocześnie z uwagi na wpływ projektu na kwestię zmniejszenia redukcji emisji pyłu PM10 do powietrza waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 2, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba ... pkt została pomnożona razy 2, czyli w analizowanym przypadku dzięki zadeklarowanej redukcji emisji pyłu PM10 Beneficjent uzyskał liczbę ... punktów.

Łącznie w wyniku dokonanej oceny merytorycznej projekt uzyskał ... punktów, w tym m.in. aż ... punktów za deklarowany stopień poprawy efektywności energetycznej projektu czy odpowiednio ... punktów za osiągany w wyniku realizacji projektu efekt ekologiczny, czy też ... punktów za osiągnięty poziom efektywności wnioskowanych środków dofinansowania co do zwiększenia poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa.

Nieosiągnięcie przez Beneficjenta zakładanego efektu realizacji projektu w formie poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa czyli nieosiągnięcie zmniejszenia zużycia energii cieplnej i elektrycznej oraz nieosiągnięcie uzyskiwania energii z odnawialnych źródeł energii jest tożsame z wyzerowaniem wartości wskaźników rezultatu, a co za tym idzie Beneficjent otrzymałby ... punktów mniej w ww. kryterium merytorycznym pn. „*Stopień poprawy efektywności energetycznej projektu*” w części C karty oceny merytorycznej. W efekcie oznaczałoby to, że z ogólnej liczby uzyskanych ... punktów projekt otrzymałby tylko ... punkt... tj. ... – ... = ... punkt... . To z kolei skutkowałoby odrzuceniem projektu na etapie oceny punktowej z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym nr RPSW.03.02.00-IZ.00-26-158/17 tj. minimalnie ... punktów (tj. niezyskanie 60% z maksymalnej liczby ... punktów powodowało odrzucenie projektu). Na liście rankingowej projektów wybranych do dofinansowania w ramach ww. konkursu zamkniętego znalazły się bowiem projekty, które uzyskały minimalną liczbę punktów ..., a analizowany projekt bez uzyskania ww. ... punktów za poprawę stopnia efektywności energetycznej miałby ... punkty i byłby poniżej minimalnego poziomu punktów na liście rankingowej co w rezultacie spowodowałoby nie uzyskanie dofinansowania ze środków wspólnotowych.

W tym miejscu nadmienić należy, że przedmiotowe wskaźniki rezultatów projektu dot. poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa poprzez osiągnięcie zmniejszenia zużycia energii cieplnej i elektrycznej oraz osiągnięcie uzyskiwania energii z odnawialnych źródeł energii miały kluczowe znaczenie w procesie przyznawania punktów, ponieważ Beneficjent otrzymał w tym

kryterium merytorycznym ... z wszystkich innych kryteriów liczbę punktów i nie ulega wątpliwości, że gdyby Beneficjent nie zadeklarował takiego stopnia poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa, to nie otrzymałby ww. wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym (tj. ... pkt), a projekt z pewnością zostałby odrzucony z możliwości dofinansowania ze środków wspólnotowych. Jak okazało się w efekcie, Beneficjent nie osiągnął takiego stopnia poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa, ponieważ nie zakończył realizacji projektu i nie osiągnął tym samym założonego celu projektu. Potwierdzeniem faktu niezrealizowania całości założonego zakresu rzeczowego projektu i nieosiągnięcia przez Beneficjenta celu projektu w zakresie poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa są wyniki omówionej powyżej kontroli doraźnej gdzie w Informacji pokontrolnej nr 60/N/III/RPO/2021 wskazano: „Zespół Kontrolny stwierdza, że projekt w zakresie rzeczowym nie został w pełni zrealizowany zgodnie z wnioskiem i umową o dofinansowanie projektu jednocześnie nie został zrealizowany cel projektu w okresie jego realizacji przez co naruszył § 7 ust. 1 i ust. 3 umowy o dofinansowanie.”

Zdaniem Instytucji Zarządzającej nie ulega więc wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie ziścił się również trzeci element składowy definicji nieprawidłowości, a mianowicie **doszło do szkody finansowej poprzez obciążenie budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem tj. niniejsza szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatków, które nie doprowadziły do zrealizowania projektu i tym samym założonych efektów realizacji projektu w zakresie zwiększenia stopnia efektywności energetycznej przedsiębiorstwa i uzyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.**

Różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczowego projektu jest istotna w obszarze celowości poniesienia tych wydatków, a to z kolei ma bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie. W analizowanej sprawie Beneficjent obciążył budżet Unii Europejskiej środkami EFRR w kwocie 704 000,00 zł, które nie doprowadziły do realizacji projektu i jego założonych celów w zakresie zwiększenia stopnia efektywności energetycznej przedsiębiorstwa i uzyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

Stanowisko zajęte przez Instytucję Zarządzającą znajduje swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie sądowym, tj. m.in. w wyrokach sygn. akt: II SA/Bd 153/16 wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 08.06.2016, wyrok NSA I GSK 1192/18 z dnia 05.04.2019 r., wyrok WSA w Warszawie z dnia 25

maja 2016 r. sygn. akt V SA/Wa 3484/15 czy wyrok WSA w Kielcach sygn. akt I SA/Ke 357/20 z dnia 17.12.2020 r.

Mając na uwadze ogólną regulację obowiązującą w ramach projektów dofinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej należy wskazać, iż poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie projektu beneficjenci mają obowiązek zrealizować i rozliczyć swój projekt według zasad określonych w umowie o dofinansowanie.

W związku z czym należy stwierdzić, że poprzez niezrealizowanie projektu przez Beneficjenta doszło w efekcie do sfinansowania wydatków, które nie doprowadziły do realizacji założonych celów projektu. Wymiar szkody w budżecie Unii Europejskiej, do której doszło poprzez wypłatę środków EFRR na realizację ww. projektu, którego cel nie został osiągnięty, został ustalony w sposób rzeczywisty tj. co do faktycznej kwoty wypłaconych i rozliczonych środków EFRR na sfinansowanie udziału dofinansowania w wydatkach kwalifikowanych założonych w projekcie, a które to wydatki dotyczyły niezakończonych i nieuruchomionych prac inwestycyjnych w projekcie. Beneficjent otrzymał bowiem wypłatę na wskazany rachunek bankowy środków dofinansowania w łącznej wysokości: 704 000,00 zł, w tym w formie zaliczki środków w kwocie: 690 000,00 zł i w formie refundacji środków w kwocie: 14 000,00 zł, rozliczonych na podstawie wniosku o płatność nr RPSW.03.02.00-26-.... Kwota środków EFRR w łącznej wysokości 704 000,00 zł, otrzymana przez Beneficjenta, stanowi więc **rzeczywistą szkodę w budżecie Unii Europejskiej.** Instytucja Zarządzająca ustaliła więc kwotę dofinansowania do zwrotu w wysokości 704 000,00 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stanowiącą poniesioną kwotę środków wspólnotowych z EFRR na sfinansowanie wydatków, które nie doprowadziły do realizacji i osiągnięcia założonego celu projektu.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę również na zapisy jednego z dokumentów stanowiących podstawę systemu realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020 tj. „Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (vide: art. 6 ustawy wdrożeniowej), gdzie w rozdziale 8.8 wskazano, że: „*Na etapie rozliczenia końcowego wniosku o płatność kwalifikowalność wydatków w projekcie oceniana jest w odniesieniu do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako reguła proporcjonalności. Założenia merytoryczne projektu, o których mowa w pkt 2, mierzone są poprzez wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego, określone we wniosku*

o dofinansowanie projektu. Zgodnie z regułą proporcjonalności, w przypadku nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać za niekwalifikowalne wszystkie wydatki lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu. Wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu.”

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca zastosowała ww. regułę proporcjonalności i z uwagi na niezrealizowanie celu projektu i niezrealizowanie zakresu rzeczowo-finansowego projektu w terminie wyznaczonym umową o dofinansowanie uznała całą kwotę tych środków dofinansowania za wydatek niekwalifikowany w ramach projektu. Przy zastosowaniu reguły proporcjonalności do zwrotu jest więc całość kwoty wypłaconego i rozliczonego wsparcia ze środków EFRR w wysokości 704 000,00 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, które nierozzerwalnie wiążą się z wykrytą nieprawidłowością i są konsekwencją nieprawidłowego wykorzystania środków europejskich (vide: art. 207 ust.1 u.f.p.). Ponadto, przy określaniu daty początkowej terminu naliczania ww. odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, Instytucja Zarządzająca wzięła pod uwagę treść przepisu krajowego tj. art. 207 ust.1 u.f.p., gdzie wskazano, że odsetki te powinny być naliczane od dnia przekazania środków dofinansowania.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca pragnie podkreślić, że termin początkowy naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych został określony w oparciu o obowiązujące przepisy prawa (vide: art. 207 ust.1 u.f.p.) oraz przy uwzględnieniu wysokości kwoty nieprawidłowości w stosunku co do otrzymanych płatności środków dofinansowania w formie czy to zaliczki czy refundacji.

W analizowanej sprawie, jak powyżej omówiono, zastosowanie znajduje więc definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013, bowiem Beneficjent poprzez swoje zaniechanie jak również i działanie dopuścił się naruszenia procedur obowiązujących w ramach RPOWŚ 2014-2020 i wykorzystania środków z naruszeniem obowiązujących procedur oraz nie sposób jest również wykluczyć, iż popełnione przez Beneficjenta omówione powyżej naruszenia, miały faktyczny wpływ na budżet Unii Europejskiej. Beneficjent poprzez niezrealizowanie projektu i nieosiągnięcie celu założonego we wniosku o dofinansowanie, naraził budżet Unii Europejskiej na sfinansowanie wydatku, który nie doprowadził w rezultacie do realizacji założonego celu na który został przeznaczony. W związku z czym, zdaniem Instytucji

Zarządzającej w analizowanej sprawie przedmiotowe naruszenie miało faktyczny wpływ na budżet Unii Europejskiej.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 9 ust.2 pkt 7-8 ustawy wdrożeniowej zobowiązana jest do kontrolowania wykonywania wszelkich obowiązków ciążących na beneficjencie na skutek postanowień umowy i przepisów prawa oraz w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości jest obowiązana do wymierzenia stosownej korekty finansowej.

W związku z czym, środki EFRR wykorzystane z naruszeniem obowiązujących procedur winny podlegać zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (vide: art. 207 ust 9 pkt 1 u.f.p. i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej).

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 u.f.p. W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez ... jest następstwem ich wykorzystania z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p.

Zgodnie z art. 184 obowiązującej ustawy o finansach publicznych wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków”, o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 ustawy ufp) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem podstawy systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 ustawy u.f.p.) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 ustawy u.f.p.) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19.06.2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określała umowa o dofinansowanie zawarta w dniu ... 2018 r., a z drugiej strony, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (uprzednio m.in.: Ministerstwo

Inwestycji i Rozwoju) w tym: „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków”, czy „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji projektów”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.08.2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18.05.2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16.11.2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących podstawę systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

W analizowanej sprawie doszło do naruszenia przez Beneficjenta postanowień § 2 ust.2, § 2 ust. 3 lit. c oraz § 2 ust. 4, § 5 ust.1, § 7 ust.1 i ust. 3, § 8 ust.16 i § 14 ust.3 pkt 1 umowy o dofinansowanie oraz treści podrozdziału 6.2 pkt 3 lit. e) i j) Wytycznych kwalifikowalności wydatków w związku z niecelowym i niezgodnym z procedurami zawartymi czy to w umowie o dofinansowanie czy w Wytycznych ponoszeniem wydatków, a także nieosiągnięciem w rezultacie zamierzonego celu projektu, a co za tym idzie całość środków dofinansowania wypłaconych w dniach 19 maja 2020 r. i 4 marca 2021 r. została wykorzystana z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają one zwrotowi.

Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zachodzi podstawa do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w odniesieniu do ... , w łącznej wysokości: **704 000,00 zł (słownie: siedemset cztery tysiące złotych, 00/100)**, jak w pkt 1 sentencji decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Termin początkowy naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych ustalono od dnia przekazania poszczególnych transz środków dofinansowania wykorzystanego z naruszeniem procedur, jak w pkt 2 i 3 sentencji decyzji.

Sposób płatności winien nastąpić w formie przelewu środków na następujący rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego: Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o których mowa w pkt 1 niniejszej decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 i 3 niniejszej decyzji, należy wpłacić w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach nr ... prowadzony w ... .

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydając niniejszą decyzję oparł się o stan faktyczny i prawny według chwili jej wydania, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności faktyczne sprawy.

W świetle powyższego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka jak w sentencji.

Wydając decyzję, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego oparł się na następujących dokumentach:

- 1) umowa o dofinansowanie nr: RPSW.03.02.00-26-... z dnia ...2018 r. wraz z Aneksami nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 21.11.2018 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 15.01.2019 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 13.03.2019 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 20.05.2019 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 18.06.2019 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 31.07.2019 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 17.09.2019 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn.

27.11.2019 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 19.11.2020 r., nr RPSW.03.02.00-26-... z dn. 08.09.2021 r.,

- 2) wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- 3) regulamin jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.03.02.00-IZ.00-26-158/17 wraz z załącznikami,
- 4) kryteria merytoryczne dla Działania 3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w przedsiębiorstwach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- 5) wniosek o dofinansowanie projektu nr RPSW.03.02.00-26-... wraz z załącznikami tj. dokumentacją konkursową, w tym Studium wykonalności i Oświadczeniami,
- 6) pismo Beneficjenta z dnia 28.02.2020 r.,
- 7) wnioski o płatność Beneficjenta wraz z załącznikami,
- 8) dyspozycje wystawienia zlecenia płatności współfinansowania UE na rzecz Beneficjenta w ramach Osi Priorytetowej 3 RPOWŚ na lata 2014-2020, Działanie 3.2 wraz z załącznikami,
- 9) pismo Beneficjenta z dnia 03.09.2020 r. wraz z załącznikami,
- 10) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.3.182.2021 wysłane w dniu 12.03.2021 r.,
- 11) pismo Beneficjenta z dnia 30.06.2021 r. wraz z załącznikami,
- 12) wiadomość elektroniczna przesłana przez Instytucję Zarządzającą w systemie teleinformatycznym SL w dniu 21.07.2021 r.,
- 13) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIII.432.3.56.2019 z dnia 04.08.2021 r.,
- 14) pismo Beneficjenta z dnia 19.08.2021 r.,
- 15) wiadomość elektroniczna przesłana przez Instytucję Zarządzającą w systemie teleinformatycznym SL w dniu 19.08.2021 r.,
- 16) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 26.08.2021 r.,
- 17) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 26.10.2021 r.,
- 18) pismo Beneficjenta z dnia 25 października 2021 r. wraz z załączonymi pełnomocnictwami,
- 19) pismo Beneficjenta z dnia 29 października 2021 r.,
- 20) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 22.11.2021 r.,
- 21) pismo Beneficjenta z dnia 06.12.2021 r. wraz z załącznikami,
- 22) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 05.01.2022 r.,

- 23) pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.716.1.2021 z dnia 11.01.2022 r.,
- 24) pismo Beneficjenta z dnia 12.01.2022 r.,
- 25) Podsumowanie ustaleń Izby Administracji Skarbowej w ... znak: ... z dnia 17.01.2022 r.,
- 26) pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.716.1.2021 z dnia 01.02.2022 r. tj. Informacja pokontrolna nr 60/N/III/RPO/2021 wraz z załącznikami,
- 27) pismo Pełnomocnika Beneficjenta z dnia 02.02.2022 r.
- 28) pismo Pełnomocnika Beneficjenta z dnia 21.02.2022 r. wraz z załącznikami,
- 29) pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.716.1.2021 z dnia 03.03.2022 r.,
- 30) pismo Pełnomocnika Beneficjenta z dnia 09.03.2022 r.,
- 31) pismo Instytucji Zarządzającej znak: KC-I.432.716.1.2021 z dnia 16.03.2022 r.,
- 32) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-VI.432.14.....2019 z dnia 16.03.2022 r.,
- 33) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 25.03.2022 r. tj. wezwanie do zwrotu,
- 34) pismo ... z dnia 04.04.2022 r. wraz z załącznikami z dnia 27.03.2022 r.,
- 35) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 14.04.2022 r.,
- 36) pismo ... z dnia 20.04.2022 r.,
- 37) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 23.05.2022 r. tj. zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- 38) pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.3.182.2022 z dnia 22.06.2022 r. tj. zawiadomienia o zgromadzeniu materiału dowodowego.

POUCZENIE

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancji. Zgodnie z art. 207 ust. 12a pkt 1 u.f.p. Beneficjent może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 k.p.a. w trakcie biegu tego terminu Beneficjent może zrzec się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Jednocześnie, zgodnie z art. 127a § 2 k.p.a., z dniem doręczenia Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Jeżeli Beneficjent nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w ... skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100.000 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

Jeżeli Beneficjent nie zwróci środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu, o którym mowa w pkt 4 sentencji niniejszej decyzji, zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia, kiedy decyzja stała się ostateczna, zaś kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

Marszałek

Województwa Świętokrzyskiego

Andrzej Bętkowski

(dokument podpisano elektronicznie)

Decyzję otrzymują:

- 1) Beneficjent: ... ,
- 2) a/a.